

ક્રમાંક:મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૨૩/૩૮૭૧-૩૮૦૮
ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા.૨૦/૧૦/૨૦૨૩

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,(તમામ)
ગુજરાત રાજ્ય.

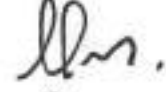
વિષય:- શૈક્ષણિક વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ થી અમલી ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ
મોકલવા બાબત.
સંદર્ભ:- અત્રેની કચેરીના પરિપત્ર ક્રમાંક:મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૨૩/૩૭૯૯-૩૮૦૫,
તા.૧૨/૧૦/૨૦૨૩

ઉપરોક્ત વિષય અન્વયે જણાવવાનું કે સંદર્ભ દર્શિત-૨ દર્શિત અત્રેની કચેરીની સિંગલ કાઈલ
પર મળેલ સરકારશ્રીની મંજૂરી અન્વયે ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ના ૩૦% હેતુલક્ષી અને ૭૦% વર્ણનાત્મક
પ્રકારના પ્રશ્નો મુજબ પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર અને નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો નીચે દર્શાવેલ વિષયો તજજ્ઞશ્રીઓ
દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

ક્રમ	ધોરણ-૧૦	ધોરણ-૧૨ (વિ.પ્ર.)	ધોરણ- ૧૨ (સા.પ્ર)	ધોરણ- ૧૨ (ઉ.ઉ.બુ)
1	મરાઠી (૦૩)	મરાઠી (૦૦૩)	મરાઠી (૦૦૩)	કૃષિવિદ્યા (૦૬૦)
2	સિંધી (૦૬)	ઉર્દૂ (૦૦૪)	ઉર્દૂ (૦૦૪)	ગૃહ જીવન વિદ્યા (૦૬૮)
3	તેલુગુ (૦૮)	ફારસી (૧૩૦)	ફારસી (૧૩૦)	પશુપાલન અને ડેરી વિજ્ઞાન (૦૮૦)
4	ઉડિયા (૦૯)	અરબી (૧૩૧)	અરબી (૧૩૧)	સહકાર પંચાયત (૧૧૧)
5	સિંધી (૧૫)		પ્રાકૃત (૧૩૨)	સામાજિક વિજ્ઞાન (૦૫૮)
6	ફારસી (૧૯)		સામાજિક વિજ્ઞાન (૦૫૮)	
7	અરબી (૨૦)		ચિત્રકલા (૧૩૭/૧૩૮)	
8	ઉર્દૂ (૨૧)		સંગીત (૧૪૬)	

P.T.O.

ઉપરોક્ત યાદીમાં સમાવિષ્ટ ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર અને નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો આ સાથે મોકલવામાં આવે છે. ઉક્ત વિગતે આપના તાબા હેઠળની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તેમજ અમલ સારું મોકલી આપવા જણાવવામાં આવે છે. બાકીના વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપની વિગતો હવે પછી જાહેર કરવામાં આવશે.

સચિવ

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર

બિડાણ-ઉપર મુજબ

નકલ સવિનય રવાના:

- માન.અધ્યક્ષત્રી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
- માન.સંયુક્ત નિયામકત્રી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

નકલ રવાના:

- નાયબ નિયામકત્રી (પરીક્ષા, વિજ્ઞાન પ્રવાહ, સામાન્ય પ્રવાહ, SSC), ગુ.મા.અને ઉ.મા. શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગરને જાણ તેમજ જરૂરી કાર્યવાહી કરવા સારું.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

①

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24
ધોરણ-12 : સામાન્ય પ્રવૃત્તિ..... મરાઠી (003)
વાર્ષિક પરીક્ષા પ્રથમ માપન

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાપ્તિકો, મોડરેટર્સના વગેરેના પાર્લરમાં માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાપ્તિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ સાર્વજનિક સુસંગત સહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	ધ્યાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	15	25	15	30	15	100
ટકા	15	25	15	30	15	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	30	30	20
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	08	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	06	28
5.	નિર્બંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	01	10
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	73	75	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પદ્ય	20
2.	વિભાગ-B ગદ્ય	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

(2)

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ- : સામાન્ય પ્રવાહ

વાર્ષિક પરીક્ષા - મરાઠી (003)

પ્રશ્નપત્રનું માળખું પ્રથમ ભાગ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ-A ગદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
1 તે 3	પ્રશ્નાંચે યોગ્ય વિકલ્પ મિલકુન ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	03
4 તે 6	હેતુલક્ષી પ્રશ્નાંચે ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	03
7 તે 10	एका वाक्यात उत्तरे लेश्वन करणे.	04
11 તે 14	પ્રશ્નાંચી ત્રીન ચાર વાક્યાત ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	06
15	પ્રશ્નાંચી સવિસ્તર ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	04
વિભાગ-B પદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત		
16 તે 18	પ્રશ્નાંચે યોગ્ય વિકલ્પ મિલકુન ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	03
19 તે 21	હેતુલક્ષી પ્રશ્નાંચે ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	03
22 તે 25	एका वाक्यात उत्तरे लेश्वन करणे.	04
26 તે 29	પ્રશ્નાંચી ત્રીન ચાર વાક્યાત ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	06
30	પ્રશ્નાંચી સવિસ્તર ઉત્તર લેશ્વન કરશે.	04

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

3

પ્રશ્નક્રમ	(વિભાગ - C : વ્યાકરણ)				ગુણ
	ગુણ	પ્રશ્નક્રમ	અલંકાર - ઉદા. દેવો		
31 તે 32	વાક્ય પરિક્રમ લેખન કરવું	02	49	અલંકાર - ઉદા. દેવો	01
33 તે 36	સમાનર્થી શબ્દ જોડવા લાવા	02	50	વાક્યમિલિત પ્રત્યાગ ઓકરણ	01
37 તે 40	વિનયર્થી શબ્દ જોડવા લાવા	02	51 તે 52	વાક્યપ્રચાર, અર્થ લેખન કરવું	01
41 તે 44	શબ્દ સમુહા બહુલ દાક શબ્દ લેખન	02	53 તે 54	ગ્રામિય શબ્દ પ્રચલિત થઈ વેળે	01
વિભાગ - D : અર્થપ્રશ્નો					
45	વાક્યાત રૂપાંતર વાક્યાને પ્રકાર	01	55 તે 56	અશુદ્ધ શબ્દ શુદ્ધ લેખન	01
46	વાક્ય રૂપાંતર વાક્ય સંશ્લેષણ	01	57	શબ્દમિલિત અર્થભેદ લેખન કરવું	01
47	સમાસ - વિગ્રહ સમાસ પ્રકાર	01	58 તે 59	મૂળી - અર્થ લેખન કરવું	01
48	અલંકાર - ઉદા. પૂલ - લક્ષણ દેવો	01	60	વિરામ ચિહ્નો વાપર કરવું	01
વિભાગ - D : અર્થપ્રશ્નો					
61 તે 65	સ્વામિલ કવિતા વાચન પ્રશ્નોની ઉત્તરે લેખન કરવું.				05
66 તે 70	ગદ્ય ઉત્તર વાચન પ્રશ્નોની ઉત્તરે લેખન કરવું.				05
71	ગદ્ય ઉત્તર-વાચના 1/3 માંગાત સારાંશ કરા વ ગોઠવ્ય શિક્ષક દેવો.				05
72	સ્વામિલ પરિચ્છેદ કાલક્રમીપૂર્વક વાચન તો કાલક્રમાનુસાર લેખન કરવું.				05

विभाग - E [लेखन सज्जता]

प्रश्न क्रम	लेखन	गुण
73	प्रश्नपत्रात दिलेल्या विषयावर अष्टवाक्य लेखन करणे.	05
74	दिलेल्या मुद्द्याच्या आधारे गोष्ट तयार करणे किंवा दिलेल्या विषयावर कल्पना विस्तार लेखन.	05
75	निबंध लेखन - कोणत्याही तीन निबंधांपैकी एका विषयावर लेखन करणे.	10

गुजरात माध्यमिक आणि उच्चतर माध्यमिक ①

शिक्षण बोर्ड गांधीनगर

धोरण - 12

मराठी [प्रथम भाषा] 003

[सामान्य प्रवाह]

वार्षिक परीक्षा - 2023-24

नमून्याचे प्रश्नपत्र -

वेळ 3 तास -

एकुण गुण : 100

सूचना -

- 1] या प्रश्नपत्रिकेत पाच विभाग करण्यात आलेले आहेत.
- 2] प्रश्नांचे विकल्प भौतिक आहेत.
- 3] उजवीकडील अंक गुण दर्शविताने.
- 4] लेखनसज्जता, भाषाशुद्धी, आणि मौलिक लिखाणास गुण प्राधान्य असेल.

विभाग - A पद्य.

(2)

खालील प्रश्नांने योग्य विकल्प निवडून उत्तरे लिहा -
(प्रत्येकी 1 गुण) (3)

- 1] 1] गंगानदी कोणाकडे गेली आहे.
अ] सिंधूकडे ब] नर्मदाकडे क] साबरमतीकडे इ] तपिकडे
- 2] 2] नलराजाने मुक्त केलेला राजहंस कोठे जाऊन बसला?
अ] जंगलाल ब] यशवर क] फांखिर इ] शेतावर.
- 3] 3]- कवी मानवास कोणाला भजावयास सांगत आहे?
अ] सरस्वती ब] शंकरास क] कृष्णास इ] ब्रह्मास.

खालील प्रश्नांची हेतूलक्षी उत्तरे लिहा -

[प्रत्येकी 1 गुण]

- 4] 'कवितेविषयी एक पत्र' या काव्याने लेश्वर कोणी केले आहे?
5] मितामण अथवा खानोलकर? कविता लेश्वरनासाठी कोणत्या टोपण नावाने ओळखले जातात.
6] कवि यशवंतामी कोणत्या कवितेने लेश्वर केले आहे?
खालील प्रश्नांची एक वाक्यात उत्तरे लिहा-
7] विश्वा मुंडाने दिलेल्या गीताने शब्द कोणते?
8] नौकरशाही कशी आहे असे कविला वाटते?

(4)

9] 'गोफण केली छान' कविने कशानी चोरी केली आहे
असे म्हटले आहे ?

10] अवघ्या विव्धाने नामाकरण कोणी केले ?

खालील प्रश्नांची तीन चार वाक्यात उत्तरे लिहा -

[कोणतेही तीन]

11] आयुष्यावर कुठला कुंभस पसरत गेला आहे असे
कवी म्हणतो ?

12] दंडिभक्त साधु विषयी तुकाराम काव्य संगत आहे ?

13] सरोवरातील राजर्षीसाला पकडल्यासठ्ठी नलराजाने काव्य
केले ?

14] मनाचा दिवस - कविला दिवसाने आम्हे का वाटत आहे ?

खालील प्रश्नाचे संक्षिप्त उत्तर लिहा - [फक्त-1]

15] बाबुराव बागुल यांनी माघसाला प्रतिभावान असे
का म्हटले आहे ?

किंवा

कवितेजवळ काव्य काव्य संगत येते असे कवियत्रिला वाटते ?

- खालील प्रश्नांची योग्य विकल्प निवडून उत्तरे लिहा - (3)
- 16] श्रीमंत पुण्याला भसवोना सखाराम वापुंमि कोणते फितुरी केली ?
 अ] नारायणराव पेशवे व] रघुनाथराव पेशवे
 क] सखाराम वापू इ] दादासाहेब
- 17] नरेंद्राचा कुल कुठे होता ?
 अ] भक्ती व] ज्ञान क] कर्म इ] तत्त्वज्ञान
- 18] सुख दुःखाच्या ठून सावलीत शोभा भावि हरिदास किती वर्षे सोबत होत ?
 अ] 40 व] 42 क] 44 इ] 46
- 19] खालील हेतुलक्षी प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [प्रत्येकी 1 गुण] (3)
 'महाविर्गीण' या नाटकाचे जंगलित भाषांतर कोणी केले ?
- 20] कोणत्या साली महात्मा फुले यांनी सत्यशोधक समाजाची स्थापना केली ?
- 21] केशिराज बास यांनी कोणता ग्रंथ लिहला.
 खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [प्रत्येकी 1 गुण]
- 22] मीरादेवीच्या मैत्रिणीचे नाव काय आहे ?
- 23] मुलाला शुद्ध लाजल्यावर भाईने काय दिले ? (4)
- 24] लेखकाला निखलदरी वा जावि काय सापडले ?
- 25] भावांच्या शेतात कुशाने विक होते ?

शुवालील प्रश्नांची तीन चार वाक्यात उत्तरे लिहा - (6) (5)

[कोणतेही तीन]

- २६] हादृष्यात शिवाजी महाराजांचे कोणते गाणे म्हटले जात असे ?
- २७] विदर्भातील वसंतत्रय वावरीत लेखिका काय म्हणते ?
- २८] सदा तेव्हाचें बापूला कोणती वार्ता दिली ?
- २९] लेखकाने आपल्या माभा बदल काय लिहले आहे ?

शुवालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा (फक्त-१) (4)

- ३०] चंद्रशुक्ताच्या अंगठी विषयी सविस्तर माहिती लिहा -
किंवा

शेत्याचा कुशा प्रकारे वचाव केल्यास शेतक्यांना राशी पोहचणं सोप लागु शकेल असे महात्मा फुलेना वाटते ?

विभाग - C

(व्याकरण)

6

शकालील वाक्यांच्या पदक्रम योग्य क्रमात मुळमुळ वाक्य पुन्हा लिहा - (2)

- 31] ठिकाणी परमेश्वराच्या शक्ती भाहेत भक्तेकुविध .
 32] पूजा हत्तीची धागी कुरायची म्हणायची गाणी .

शकालील समानार्थी शब्दांच्या जोड्या शोधुन पुन्हा लिहा

- 33] पर्वत - भास्कर - निवास (2)
 34] नदी - सदन - रवि
 35] वर - सरिता - प्रनग
 36] सूर्य - गिरि - वाहिनी

शकालील विरुद्धार्थी शब्दांच्या जोड्या शोधुन पुन्हा (2)

- 37] सत्कर्म - प्रतिकूल - लिहा -
 38] सधवा - भनादर
 39] भनुकुल - दुष्कर्म
 40] भादर - - विद्यवा

शकालील शब्दसमुहासाठी एक शब्द लिहा - (2)

- 41] दुसऱ्याने वीत वाट्याने कुरणारा
 42] साळीचा धान्याचा ढिगा
 43] भसट्य वृध्वांना राहण्याची सोय
 44] जो आपल्या हितत्या विचार करतो .

- 45] श्वालील वाक्याने सुननेनुसार वाक्यांत रुपोतर् कुरा - ①
 तुड्या बोलव्याव? मी कुसा विस्वास ठेवू ?
 (नकाराची कुरा)
- 46] श्वालील वाक्याने सुननेनुसार वाक्यांत रुपोतर् कुरा - ①
 ती मुलगी देखणी आहे ? कुव्याने तीना चेहरा
 सुकला आहे ?
 (संबुक्त वाक्य कुरा)
- 47] श्वालील सामासिक शब्दांचा विग्रह करून समास प्रकार
 नवरात्र सांगा - ①
- 48] श्वालील वृत्ताचे उदा. देऊन लक्षणे सांगा - ①
 लक्षण भ्रमंग .
- 49] श्वालील भलेकारांचे उदा. द्या - ①
 रुपक
- 50] श्वालील वाक्यालील प्रयोग भोळखा
 नळे इश्रासी भसे बोलेजिले. ①
- 51] श्वालील वाक्यप्रचाराचा भर्ष लिख - ①
 पंचाईत खेणे .
- 52] कानकुधजगी कुरणे .
- 53] श्वालील ग्रामीण शब्दांना प्रचलित मराठी शब्द द्या ①
 इन्भारले
- 54] मपल्या .

शुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहा -
55] कुशठरोगी

56] निरमल

शुद्ध शब्दातील अर्थसुद्ध लिहा -
57] मित - भावि मित

शुद्ध म्हातीचे अर्थ लिहा -
58] गरज सरो नी वेव मरो

59] द्योद्योती भाविच्या चुली

शुद्ध वाक्यातील विरामचिन्हांचा वापर करून
वाक्य पुन्हा लिहा -

60] तिन भाजिकाल्याला विचारलां गो३ भाहे ना रे वावा

रचालिल कविता वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुम्हा शक्यत लिहा - (5)

त्रिभान्ना सकाळी भाले भरुन मेथ
 भन विस्फुटून जेले शारे प्रभात रंग
 पाहुन मम उदासी चाफा हसुन बोले
 सद्भाव्य केवढे हे भाले भरुन मेथ
 होतिल वाटके भन सो सो सुटेल वास
 भन नानतिल शांति होईल शांत भाग
 सडकेल किज जगती, धन पवतिल वो धो
 धमकेल इंद्रधनुसी वाकित सात रंग
 होईल वृत्त धरणी, मृदगंध दरकळेल
 हांतील पारवरे ही गाण्यात दंगगुंग
 व ही खुले पहा ना सोडुनिया उदासी
 गा वू वूझे ही गाणे, भाले भरुन मेथ

प्रश्न -

- पद्मा गोवे .

- 61] मेथ हे केव्हा भरुन भाले होते ? तेव्हा काय झाले ?
- 62] कुवथप्रीच्या उदास मनसि कोण हसुन बोलेले ?
- 63] भाग केव्हा शांत होईल ? धमके कुवथप्रीला वाटते ?
- 64] कुवथप्रीला गाणे जावेसे केव्हा वाटले ?
- 65] धरणीला केव्हा वृत्त होईल ?

रवालीला उताप। वानुन दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या
शब्दात लिहा - (10)

गंगेने आपल्या मनावर जी ओढ घेतली आहे ती
उगाच नाही. जन्मजाती भाय कुच होय अशा वत्सलतेने
गंगेने आपल्या मायेने उमाश्लेच्या कुशीत पिढ्यान्पिढ्या
भारतीय भस्मितेला भासूय दिला आहे. गंगा ही जणू
मातेची माया. प्रभूची मूर्त करुणा. जिवंतपणी हिची भेट
घडली नाही तर निदान मृत्युनेतर हरिद्वारला हिच्या
कुशीत मिट्टा यावी. हीच आपली लळमळ, दुःखाचे सुख
पापाचे पुण्य, नरकाना स्वर्ग करव्याची विमथा या माऊली
च्या स्पर्शात आहे. गंगेच्या शितलं स्पर्शात राव भागी
रंजु यांना एकान उकेची प्राली होते. परमेश्वराची कृपा
भरी गंगा त्याला स्वर्गात सोडुन रवाली भारतात उतरली
तेव्हा देवांचे देवपण संपले, स्वर्गाचा सहास झाला. माहि,
भारताचे नंदनवन झाले.

प्रश्न -

- 66] गंगेने कोणत्या स्वरूपात भारतीय भस्मितेला भासूय
दिला ?
- 67] गंगेच्या स्पर्शात कोणते सामर्थ्य सामावले आहे ?
- 68] गंगेच्या भेटीची लळमळ आपण कशी व्यक्त करतो ?
- 69] गंगा स्वर्गलोक सोडुन रवाली भारताने काय घडले ?
- 70] गंध उतऱ्याला योग्य शिर्षिक द्या.

रवालील उताव्याचा 1/3 भागात शारोख करी. व व्यास योग्य शिक्षि कु द्या. (5)

71

'शिलं पर भुषणम्' हे एक संस्कृत सुभाषित आहे. या ऐदिक जीवणात भाणसाला भुषणास्पद वाटव्या भरा भनेक गोष्टी आहेत. प्रेम, पैसा, प्रलिब्धा, यांच्या भाणे तर भाणूस शारखा लगलेला असतो. भरपूर पैसा कुभावेने म्हणजे धनवान होणे हे भाणसाला भुषणास्पद वाटते. जीवणात नावलौकीक, प्रलिब्धा, भेडपणा, प्राप्त होणे हे भाणसाला भुषणास्पद वाटत असते. भलौकीक प्रेमता लाभ झाला की, मनुष्य स्वताला धन्य समजते. या लीन्हीचा संगम ज्ञाना विकसित झाला आहे. तो भुषणशिरोमणीच म्हटला आहे. पण संस्कृत सुभाषितकार वर सांगितलेल्या सामान्य भाणसाल्या जीवनातील ही भुषणे शक्य झर्याने भुषणे मानायला तयार नाही. यांच्याभाणे शिलं हेच श्वेइ भूषण आहे.

→ 72

रवालील परिच्छेद काकजीपूर्वक वाचून कालक्रमानुसार लिहा. एकदा गत्र्या साळवणात तुझ्या झोपायने. वधू कुस वाटते ते. साळवणाचा दिव भगावर येऊन झोपायने ही कल्याण फार भोहक वाटली. मी म्हणालो. भावांच्या शेतात साळीचं पिकु भसे. मी भवेकवेक त्यांच्या रानात ते पाहिला होता. साळ काडून झाली सगळी. ती त्यांच्या काणंचा दिवा रानात पडलेला भसे. पण या दिवाचा उपयोग झोपेसाठी होणे हे नवल मला ठाकुक नव्हते. ?

विभाग : E [लेखन विभाग]

73] आपल्या शाबेत 15 ऑगस्ट 2021 'स्वातंत्र्यदिन' साजरा करायला भाला त्या विषयी भद्दवाल लेखन करा. (5)

74] श्वालील दिलेल्हा मुद्दयाच्या भाधारे 100 शब्दात गोष्ट तया? करा व ल्यास योग्य शिषिक्र द्या. (5)

एक समाज सेवक ... दरवेडे शेराना भालसमर्पण ... ल्यानी दजेरी रवड करव्यास ... वेडेदयात्ता कलेवठर ... धावपठ ... मुक्ती भिकवतो ... लोक ल्याना शकिशंकर महाराज म्हणतात. श्वालील कल्पनेचा 100 शब्दात विस्तार करा करावे तसे भरावे.

75] श्वालीलपैकी कोणत्याहि एका विषयावर शुभारे 250 शब्दात निबंध लिखा. (10)

1] शेतकऱ्यांचे भालभवत - भारत शेतप्रधान देश ... माझी शेत - मी कुसतो - शेततो कळ करतो - कुधी निसर्ग दगा देतो - पाकस पउला नाही - कुधी भरपूर शिक - भाधुनिक शेत - सुधारत चाललेले शेत - कऱ्यांचे जीवन - मी सुखी.

2] पर्यावरण : एक जागतीक समस्या - जगातील प्रतिनिधींनी वेठक ... विचारणा ...

दुषित पर्यावरणाचे परिणाम... भूमी... जल... वायू... (13)
जंगले... शतकेन नवे भावकाशपण... उपाय काय...
शुद्ध... नद्या... जमीन... वातावरणाची काळजी.

४) परीक्षेचा निकालाचा दिवस -

विद्यार्थी जीवनात परीक्षा... परीक्षेचा बोझा...
भविष्याची चिंता... परीक्षेची सभारती... निकालाची
भानुरता... निकालाचा दिवस... मनात भिती...
भागेद किंवा घुश्च हातात.

- सभारत -

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24 :

ધોરણ-12 : ...વિ.કે. (૦૪) સામાન્ય પ્રવાહ

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચીનો, મોડરેટરના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચીન તેમજ મોડરેટરને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ ધાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	15	25	15	30	15	100
ટકા	15	25	15	30	15	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	41	49	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	20	21	20
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	08	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	06	06	28
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	01	10
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	74	85	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પદ્ય	20
2.	વિભાગ-B ગદ્ય	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ- : ઉર્દુ (04) સામાન્ય પ્રવાહ

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

2/2/24
2024

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ-A પદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત નસ	ગુણ
(અ)	← ડાહી કે સવાલો કે જવાબ મતાદલાત મિન ત્રાસ કર કે લે	03
(બ)	← ડાહી મિન ડાહી લે સવાલો કે જવાબ લે	03
(ગ)	← ડાહી મિન ડાહી લે સવાલો કે જવાબ ડાહી મિન લે * 4 સવાલ પુછે	04
(ઘ)	← સવાલો કે જવાબ ડાહી - ચાર મિલો મિન લે - ડાહી મિન * 4 સવાલ પુછે - ડાહી જવાબ કે 2 માર્ક	06
(ઙ)	← સવાલો કે જવાબ તફિલ સે લે - ડાહી ડાહી * 2 સવાલ પુછે - ડાહી જવાબ કે 4 માર્ક	04
	Total =	20
વિભાગ-B ગદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત નસ		
(અ)	← ડાહી કે સવાલો કે જવાબ મતાદલાત મિન ત્રાસ કર કે લે	03
(બ)	← ડાહી મિન ડાહી લે સવાલો કે જવાબ લે	03
(ગ)	← ડાહી મિન ડાહી લે સવાલો કે જવાબ ડાહી મિન લે * 4 સવાલ પુછે	04
(ઘ)	← સવાલો કે જવાબ ડાહી - ચાર મિલો મિન લે - ડાહી મિન * 4 સવાલ પુછે - ડાહી જવાબ કે 2 માર્ક	06
(ઙ)	← સવાલો કે જવાબ તફિલ સે લે - ડાહી ડાહી * 2 સવાલ પુછે - ડાહી જવાબ કે 4 માર્ક	

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ - C : વ્યાકરણ	કોઈ	ગુણ
૦૧	૦૨	૦૨	20
૦૧	૦૨	૦૨	
૦૧	૦૨	૦૨	
૦૧	૦૧	૦૧	
૦૧	૦૧	૦૧	
૦૧	૦૧	૦૧	
૦૧	૦૧	૦૧	
૦૧	૦૧	૦૧	
(વિભાગ - D : અર્થગ્રહણ)			
૦૫			20
૦૫			
૦૫			
૦૫			
(વિભાગ - E : લેખન સજ્જતા)			
૦૫			20
૦૫			
૧૦			
(વિભાગ - F : અર્થગ્રહણ)			
૦૫			20
૦૫			
(વિભાગ - G : અર્થગ્રહણ)			
૦૫			20
૦૫			

SECTION-A

← (الف) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب دئے گئے متبادلات میں سے

53) صحیح متبادل تلاش کر کے لکھئے۔

(1) ذہن تیز کرنے کے لئے کسی چیز کو کیمیا سمجھا جانا؟

(A) مشعلنج (B) کرکٹ (C) کپڑی (4) چوسر

(2) رسم و رواج کی پابندی مصنفوں کے مصنف کون ہیں؟

(A) پریم چند (B) سر سید احمد خاں (C) مشتاق احمد یوسفی (D) بلونت

(3) سید نور العبدی اور نقیہ کی بیٹی کا نام کیا ہے؟

(A) آمنہ (B) ذلیہ (C) رفیعہ (D) عافیہ

← (ب) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب لکھئے۔

(4) گمبارٹوں کے سروں پر کیا رکھا ہوا ہے؟

(5) ڈرامہ نگار غیر روز رشید کا کونسا ڈرامہ ہماری درسی کتاب میں ہے؟

(6) "دربار لکھنؤ" ادب کی کونسی صنف ہے؟

← (ج) ذیل کے سوالوں کے جواب ایک جگہ میں لکھئے۔

(7) مصنف نے لکھناتھ کو اپنے دفتر کیوں بلایا؟

(8) بیرونی نے علوم و فنون پر کتنی کتابیں لکھیں؟

(9) موسیقار کو کہاں بھایا گیا؟

(10) مرحوم نے دوسرا مکان کسی کے لئے چھوڑا تھا؟

← (د) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب تین-چار جملوں میں لکھئے۔ (کوئی تین)

(11) طبرستان میں بیرونی کے ساتھ کیا معاملہ پیش آیا؟

(12) "ٹیولڈریل" سسٹم کے ذریعے کسی طرح تعلیم دی جاتی ہے؟

(13) نواب واجد علی شاہ کے عہد میں لکھنؤ کا حال کیا تھا لکھئے؟

(14) ظاہر بیگم ایسا کیوں چاہتی ہیں کہ ان کی بیٹی بیٹے کو بی جنم دے؟

← (ڈ) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب تفصیل سے لکھئے۔ (کوئی ایک)

(15) "آزادی اور اپنی خوشی پر چلنا" سمجھا ئیئے۔

(16) جہلم کسی رسم کو کہتے ہیں؟ عام طور پر لوگ اس رسم میں کیسے لئے شامل

ہوتے ہیں؟

SECTION-B حصہ پنجم

← (الف) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب متبادلات میں سے صحیح متبادل تلاش کر کے لکھیے۔

(53)

(16) ایک خدا سے رشتہ جوڑ آپ نے کس کی محفل برہم کر دی؟

(A) شکر کی (B) اہنام پرستی کی (C) باطل کی (D) عربستان کی

(17) حفیظ جالندھری کی کونسی نظم ہماری درسی کتاب میں ہم نے پڑھی؟

(A) بیخوالہ (B) ہمالہ (C) نوالہ (D) سایہ

(18) 'گلِ نویدہ' یعنی کونسا پھول؟

(A) تازہ پھول (B) مڑجھایا پھول (C) نیا کھلا ہوا پھول (D) پھول کی کلمی

← (ب) ذیل میں دئے گئے سوالوں کے جواب لکھیے۔

(19) شاعر کو اپنے محبوب سے کس بات کی شکایت ہے؟ (مومن خاں مومن)

(20) مرزا محمد رفیع سودا کہاں پیدا ہوئے؟

(21) شاعر نے دیس بھانٹوں کو کیا سمجھا؟

← (ج) مندرجہ ذیل سوالوں کے جواب ایک جملے میں لکھیے۔

(22) رباعی میں شاعر ہر چیز کس سے مانگنے کو کہتے ہیں؟

(23) فہل کُل کو شاعر نے کیا کہا ہے؟ (فانی بدایونی)

(24) مسجد شہید ہوئے کے غم میں کس کے ساتھ شاعر کو کس بات کا اندوس ہے؟ (محمد غلام)

(25) سائیت میں نئی ملاقات کو شاعر نے کس سے تشبیہ دی ہے؟

← (د) مندرجہ ذیل سوالوں کے جواب تین - چار جملوں میں لکھیے۔ (کوئی تین)

(26) شاعر نے آپ کی کونسی ہفات بیان کی ہیں؟ (موج کوثر)

(27) حسرت کے متعلق شاعر کا کیا گمان ہے؟ (نعت گیت)

(28) زمیں نے آسمان کی بھری کربی شاعر ایسا کیوں کہتے ہیں؟ (ہمالہ)

(29) اسٹیک ناپاک کو شاعر نے آنکھ کا تارا کیوں سمجھا؟ (پھول)

← (ڈ) مندرجہ ذیل سوالوں کے جواب تفصیل سے لکھیے۔ (کوئی ایک)

(30) 'سیتا ہی کی گریہ و زاری' ننگم کا خلاصہ لکھیے۔

(31) قہیدہ کس کی شان میں لکھا گیا ہے؟ شاعر نے تعریف میں کیا کیا کہا ہے؟

SECTION-C

* ذیل میں دئے گئے ہم معنی الفاظ کی صحیح جوڑیاں بنائیے۔

- (32) وطن، دانش، مریض، محبت
 (33) صدف، بیمار، پیار، عقلمند
 (34) عشق، کٹور، سوشیا، دکھیا
 (35) آفت، دیس، دانا، علیل
 (36) دنیا، گیتی، جہان، عالم

* ذیل کے جملوں میں خط کشیدہ الفاظ کی جگہ متضاد الفاظ لکھ کر ایسے لکھیں کہ جیسے جملے کے معنی میں تبدیلی نہ ہو۔

- (37) ورزش کرنے سے جسم کی توانائی بڑھتی ہے۔
 (38) موسم بہار میں گلستان جیسے کم سُور جاتے ہیں۔
 (39) زندگی زندہ دلی کا نام ہے۔

(40) طلباء نے استاد کے سوال کا معقول جواب دیا۔

* ذیل میں دئے گئے محدود الفاظ کے بڑے جامع لفظ لکھیے۔

(41) آسمان میں نکل آنے والا سات رنگوں کا پتہ

(42) ایک قسم کی خوشبو جو ہرن کی ناف سے نکلتی ہے۔

(43) ہوا جو موسم بہار میں چلتی ہے۔

(44) عرب کے علاوہ کسی اور ملک کا رہنے والا۔

(45) درویشوں اور فقیروں کے رہنے کی جگہ۔

* ذیل میں دئے گئے غیر معیاری الفاظ کے معیاری الفاظ لکھیے۔

(46) لٹاوت

(47) فوج

* ذیل میں دئے گئے الفاظ کا املا درست کر کے الفاظ دوبارہ لکھیے۔

(48) طیبوہار

(49) انتجام

(50) خوشحالی

* ذیل میں دئے گئے جملوں میں قوسین کی ہدایت کے مطابق جواب تلاش کر کے لکھیے۔

(51) ابوریحان بیرونی زبردست فاضل اور حکیم گزرے ہیں۔ (صفت پہچانیے)

(52) مجھے بھوک لگی ہے، میں کھاؤں گا۔ (مصدر پہچانیے)

(53) حکمہ صاحب اور ندیم صاحب کو اپنے ساتھ رکھنا چاہیے۔ (جملے کی قسم پہچانیے)

(54) فوجیں زیرِ ذبر سے رہیں۔ (مرکب لفظ بچانے)

* ذیل میں دئے گئے محاوروں کے معنی بتا کر محاوروں کا جملوں میں استعمال کیجئے۔

(55) تن بدن میں آگ لگنا

(56) جوت جگانا

(57) نمک جلال کرنا

* ذیل میں دئے گئے الفاظ کے واحد کی جمع اور جمع کے واحد کیجئے۔

(58) شریک (59) اقدام (60) حقیقت

* ذیل میں دئے گئے الفاظ کی اسم کیفیت کیجئے۔ (کوئی دو)

(61) تلخ (62) خوش قسمت (63) دیوان

* ذیل میں دعائی عبارت میں مناسب رموز و اوقاف لگا کر دوبارہ کیجئے۔

(64) وزیر اعظم ہمارے ملک میں کسی کے ساتھ نا انصافی تو نہیں ہو رہی ہے کوئی۔

ظالم ہمارا رعایا کو پریشان تو نہیں کر رہا بالکل نہیں عالی جاہ تمام

درباریوں نے قیل بھاتی کی طرف جھک کر بہ آواز بلند کورس لگایا

* ذیل میں دئے گئے شعر میں کس لہنت کا استعمال ہوا ہے؟ (کوئی ایک)

(65) حسرتِ شام و سحر بیٹھ کے کہند کے قریب

ابا پریشان دعاؤں کو منا کرتی ہے

(66) کیا وہ نرود کی خدائی تھی

بندگی میں میرا ہلا نہ ہوا

* ذیل میں دئے گئے شعر کی تہنیں بچانے۔

(67) شانے سے بل نکال دئے زلفِ یار کے

ایک مار ہم نے زیر کیا مار مار کے

متاعِ چال یہ میری چال چل رہا ہے کوئی

دیا ہے جس نے مجھے دل اُسے دماغ ہوا

* ذیل میں دئے گئے سابقہ اور لاحقہ کا استعمال کر کے دو- دو الفاظ بنائیے۔

(68) منڈ، گیر، خوش، دار، بد

* ذیل میں دئے گئے مرکب الفاظ کی تہنیں کیجئے۔ (کوئی ایک)

(69) دلکش

(70) خوش و خوشاک

(71) امیر زادہ

حصہ ہفتم

SECTION D

* ذیل میں دی گئی منظم پڑھ کر دئے گئے سوالوں کے جواب لکھیے۔

(05)

جو دل کا وار ہے آہ و فغاں کہنا ہی پڑتا ہے

تو پھر اپنے قفسی کو آئیاں کہنا ہی پڑتا ہے

تجھے اے طاثر شاخِ فیضیں کیا خبر اس کی

کبھی حیا کو بھی باغباں کہنا ہی پڑتا ہے

یہ دنیا ہے یہاں ہر کام چلتا ہے سلیقے سے

یہاں، پتھر کو بھی لعل گراں کہنا ہی پڑتا ہے

یہ فیضِ مہکتا ایسا ہی ہوتا ہے زمانے میں

کہ ہر دہزن کو میر کا رواں رواں کہنا ہی پڑتا ہے

زبانوں پر دلاں کی بات جب ہم لائیں سکتے

جفا کو پھر وفا کی داستاں کہنا ہی پڑتا ہے

نہ پوچھو کیا گزرتی ہے دل خوددار پر اکثر

کسی ہے مہر کو جب مہرباں کہنا ہی پڑتا ہے

سوالات :

(72) قفسی کو آئیاں اور حیا کو باغباں کیوں کہنا پڑتا ہے؟

(73) پتھر کو لعل گراں کہنے سے شاعر کی کیا مراد ہے؟

(74) مہکتا یعنی کا نتیجہ کیا ہوتا ہے؟

(75) دل کی بات چھپا کر کیا کھپا کرنا پڑتا ہے؟

(76) خودداری کو کب مہدم پہنچتا ہے؟

* ذیل میں دی گئی عبارت کو پڑھ کر دئے گئے سوالوں کے جواب لکھیے۔

(05)

اب سچ بولنا اس کا نام رہ گیا ہے کہ باتیں بنا کر دوسرے آدمی کو

اپنے سچ بولنے کا یقین کرا دیں۔ کھوٹے سکتے چالاقی سے چلا کر کھرے سکوں میں گنوار

قسم کھانا، جھوٹ بولنا، کوئی بُرا نہیں جانتا بلکہ حسنِ کلام میں داخل ہیں

اہم بات کے بیان کرنے میں اصل واقعات پر حیاں نہیں کرتے بلکہ حسنِ طرح

اپنے تئیں اس کا بیان اچھا معلوم ہو یا سمجھیں کہ اس طرح بیان کرنا ادروں کو

اچھا معلوم ہوگا۔ اسی طرح بیان کرتے ہیں۔ اور اس کا نام حسنِ بیان رکھتے

ہیں۔ فرضِ ریاکاری اور مکاری کے ساتھ باتیں بنانا ہماری عادت میں

داخل ہے اور وہ عیب کی جگہ ہنر سمجھا جاتا ہے۔ کوئی گالی اور دشنام اور

بُرا لفظ اس سے بڑھ کر نہیں کہ کوئی تم کو جھوٹا کہے، ہر مذہب کیسے ہر

ہر ایسی لعنت نہیں کرتا جیسے کہ جھوٹ بولنے پر، مگر رواج نے ان دونوں باتوں کا اثر دل پر اتنا بھی باقی نہیں رکھا جتنی ارد پر سفیدی۔

سوالات :-

(77) آج کل سچ کی حیثیت کیا رہ گئی ہے ؟

(78) بات کے بیان کرنے میں کس کا خیال رکھنا چاہیے ؟

(79) فی زمانہ کس بیان کیسے سمجھا جاتا ہے ؟

(80) آج کل کون سی بُرائی عادت میں شامل ہو گئی ہے ؟

(81) قوموں کے ساتھ مذاہب کیسا برتاؤ کرتے ہیں ؟

* ذیل میں دئے گئے اقتباس کا محلہ (ایک تہائی) اختصار کیجئے اور عنوان دیجئے۔ (82)

(82) ہندو اور مسلمان دو قومیں ہیں جو کھلی لبر کو کامل سمجھ کر اسی کو بیٹھے

انگریز، فرینچ اور جرمن ایسی قومیں ہیں جو ہمیشہ ترقی کی کوشش میں ہیں۔

ایک زمانہ تھا کہ اس ملک کی قومیں علم و ہنر و تربیت و شائستگی میں اپنے دور

کی دنیا کی تمام قوموں سے ہدم اور اعلیٰ تھیں۔ اور شاید مسلمانوں کو تو

یہ بھی عزت حاصل تھی کہ یورپ کچھ کی بعض قوموں کے استاد گنے جاتے تھے

مگر اسی طیب نے جو ان قوموں میں تھے اور وہی خوبیاں جو ہمارے پاس تھیں

معاملہ بالعکس کر دیا ہے۔ اب یورپ کی قومیں علم و ہنر اور تربیت

میں اعلیٰ ہیں۔ پس ہماری قوم کو بھی چاہیے کہ اپنے دماغ کے لغویات اور

بہبودہ خیالات سے صاف کریں جس نے عقل اور سمجھ کو خراب کر دیا ہے۔

* (83) ذیل میں دئے گئے نکات کو پڑھ کر کہانی کو مکمل کریں (83)

ایک بیدپاری گدھے پر نیک لادکر بازار بے جانا رائے

میں ندی کا پڑنا گدھے کا اجانک ندی میں گر جانا

بوجھ کا حملکا سے جانا دوسرے دن زیادہ نکل لادنا

..... گدھے کا جان بوجھ کر ندی میں گرنا

..... تیسرے دن گدھے پر کہاس لادنا گدھے کا

اپنی حرکت دہرانا نتیجہ

SECTION-E

جملہ مضمون

* (84) اپنی بیماری کی وجہ سے ڈاکٹر کے کہنے پر آرام کرنا ہے اس بات کو مد نظر رکھتے ہوئے اپنے مدرسے سے چھٹی کی التجا کرتے ہوئے تحریر لکھیے۔

(55)

* (85) آپ کے اسکول میں منائے گئے "ہفتائی تحریک" کے تحت ہفتائی

کا پروگرام کا 100 لفظوں پر مشتمل احوال لکھیے۔

(55)

* ذیل میں دئے گئے موضوعات کے تحت کسی بھی ایک عنوان پر 250 لفظوں

پر مشتمل مضمون لکھیے۔

(10)

(86) کورونا - عالمی وبا

(87) اکر میں وزیر اعظم ہوتا

(88) بیٹی کی اہمیت

نوٹ:- مضمون کے عنوان کے ساتھ نشانات بھی دئے جائیے۔

م: ختم شدہ ہے

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24
ધોરણ-12 : કોરસી (સ્નાત્યોત્તર પ્રવાહ)
વાર્ષિક પરીક્ષા CODE : 130

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચીનો, મોડરેટર્સના વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાથમિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બુલ્ડ્ હાર્ડ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	20	50	30	-	-	100
ટકા	20%	50%	30%	-	-	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	30	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	05	05	05
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	03	07	05
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	08	14	45
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	03	07	15
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	49	63	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પદ્ય	20
2.	વિભાગ-B ગદ્ય	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ- : 12 ફાર્સી (સામાજિકસલાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા CODE : 130

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ મુલ્ય : 100

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ-A પદ્યઆધારિત પ્રશ્નની વિગત	મુલ્ય
(અ)	આપેલા ફેડરાઓનું સાદ્યમની લાક્ષમ્ય અનુવાદ. (ચાર ફેડરા પૂછવા 1 OR 1 અને 2 ની OR માં 2 - જે ફેડરાનું લાક્ષતર દરેક લાક્ષતરની 6 ગુણ 6x2=12	12
(બ)	આપેલા સુદ્ધને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવી વાર્તા પૂર્ણ કરો. મુદા 3 થી 10 ના ક્રમમાં. કુલ - 08	08
Total =		20
વિભાગ-B ગદ્યઆધારિત પ્રશ્નની વિગત		
(અ)	આપેલા પદ્યખંડોનું સાદ્યમની લાક્ષમ્ય અનુવાદ. (ચાર પદ્યખંડો પૂછવા. 11 OR 11 અને 12 OR 12 (ગમે તે જે) દરેક પદ્યખંડના લાક્ષતરની. 6 ગુણ	12
(બ)	જે લાક્ષતર લખાદે તે પદ્યખંડોની સમજૂતી દરેક સમજૂતીના 4 ગુણ ∴ 4x2=08	08
Total -		20

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્નક્રમ	(વિભાગ-C: વ્યાકરણ)	ગુણ
(અ)	અરબી એક વચના બહુવચન. (ગમે તે બે)	05
(બ)	હિયાપદના અર્થ અને આકાર લખો. (ગમે તે પાંચ)	05
(ક)	કાવ્યપંક્તિનો અલંકાર ઓળખી તેની વ્યાખ્યા લખો	02
(ડ)	કાવ્યપંક્તિનો વિશદ કરી દોષ ઓળખાવો.	02
(ઘ)	સમાનાર્થ શબ્દો લખો. (ગમે તે બે)	02
(ચ)	વિરોધી શબ્દો લખો. (ગમે તે બે)	02
(છ)	આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ કારત્વીય લખો.	02 = 20
(વિભાગ-D: અર્થશબ્દ)		
(અ)	આપેલો શબ્દોની પ્રશ્નોના જવાબ લખો.	05
(બ)	આપેલા મુદ્દા પરથી વાર્તા પૂર્ણ કરો.	05
(ક)	પત્ર લેખન (કારત્વી)	05
(ડ)	વિવરણ લખો (ગમે તે બે)	03
(ઘ)	સંદિ વિશદ કરો (ગમે તે બે)	02
Total =		20
(વિભાગ-E: લેખન સજ્જતા)		
(અ)	કવિ કે લેખક વિશે ટૂંકનોંધ.	05
(બ)	કાવ્યપ્રકાર વિશે ટૂંકનોંધ	05
(ક)	આપેલા લાઠીઓનું કારત્વીય અનુવાદ કરો. (ગમે તે પાંચ)	10
Total =		20

श्री १११२ -

विषय: हिंदी (आठवीं प्रमाण)

SECTION - A

अथवा (अ) नीचे दी गई कथा पढ़िए और

[12]

(1) شخصی نماز گزارد بعد از نماز دعا آغاز کرد و خود را در آمدن بهشت و خلاصی از آتش دوزخ خواست. پسر زن در قفای ایستاده بود و آواز او می شنید می گفت: 'خداوندا مرا در آنچه اوستی بخوابد شریک گردان' چون شخص به شنید گفت: 'خداوندا! مرا بردار کنی دید زخم تازیانه بسیران' زن گفت: 'خداوندا! مرا بیا مرن و آنچه این می طلبد از آن شاه دار -

OR

ایلی دلی ده در شکر تو جان بازیم و جانی ده که کار آن جان سازیم ایلی داتائی ده که از راه نیفتیم و بینائی ده که در چاه نیفتیم، ایلی ملکی که چه آورده اید که درویشا شیم و پیران که چه آورده اید که رسوا یا نیم، ایلی شاهد اوستا بشیمان تشویم و پراه آور که سرگردان نشویم، ایلی تو باز دیگران ندانند و تو توانی که دیگران نتوانند -

OR

(2) بادشاهی با غلام عجیبی در کشتی نشسته بود دیگر دریا نه دیده بعد و همت کشتی نیازموده - کبری و ذاری آغاز نماد و روزه بر انداختن او - چندای که ملاعت کردند آرام نه گرفت ملک را بخش از منفق شد و هیچ چاره نه دانستند - حکیمی دران کشتی بود - ملک را گفت "اگر خواهی من او را بد قسمتی خاموش گردانم" - ملک گفت: "غایت لطف و کرم باشد" حکیم فرمود غلام را به دریا انداختند و چند بقیت غوطه خورد -

روز جمعه بچه ها از شوق گردش تماشای نمود از خواب برخاستند و آماده شدند - آقای یگانه گفت امروز تا ظهر معازره ها بار است - خوب است و قبل از ظهر به تماشای خیابانها ده معازره ها بردارم قرار شد تا وسط ظهر را با تاکسی بروند و از آنجا پیاده به هر جا رفتی خواهند بروند - وقتی که تاکسی دارد خیابان چینی شد که وسط آن را به کاشت بودند -

(अ) नीचे का पाठ्योपनिषद् का अनुसार सुझाव दो।

[08]

- (3) दुग्ध निकालने और दूध निकालने की प्रक्रिया क्या है ?
- (4) दुग्ध निकालने और दूध निकालने के लिए कौन से उपकरण प्रयोग किए जाते हैं ?
- (5) दुग्ध निकालने के लिए कौन से नियम हैं ?
- (6) दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- (7) "दुग्ध निकालने की प्रक्रिया" का अर्थ क्या है ?
- (8) दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- (9) दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- (10) दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?

SECTION-B

(अ) नीचे का पाठ्योपनिषद् का अनुसार सुझाव दो।

[12]

- (11) दुग्ध निकालने और दूध निकालने की प्रक्रिया क्या है ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?

(OR)

दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
 दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
 दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
 दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?

- (12) दुग्ध निकालने और दूध निकालने की प्रक्रिया क्या है ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?
- दुग्ध निकालने के लिए कौन से साधन प्रयोग किए जाते हैं ?

(OR)

طیب کسان شکر و احسانِ خویش
 آیت آن روز کہ گیری برست
 دیدہ نم و برید گریبان خویش
 خود شکن آن روز، سو خود پرست
 خوشی آرای مشو چون بیمار
 تا نکند در تو طبع روزگار

(ج) हे पद्यांशोन्तु भाषांतर कर्तुं किये, ते च ते पद्यांशोन्ती समझनी -
 लया. पद्य (17) [08]

SECTION - C

(अ) अरली अक्षरान/अक्षरान लया. (गमते पद्य) [05]

कवय (22)	कवय (18)
कवय (23)	कवय (19)
	कवय (20)
	कवय (21)

(अ) द्विधाभेदा अर्थ - आशय लया. (गमते पद्य) [05]

आवृत्त (27)	आवृत्त (24)
आवृत्त (28)	आवृत्त (25)
आवृत्त (29)	आवृत्त (26)

(अ) कव्यांशोन्तु भाषांतर कर्तुं किये, ते च ते पद्यांशोन्ती समझनी -
 लया. पद्य (17) [02]

گدارا چون حاصل بشود تا آن مقام
 چنان خوش بخشد که سلطان مقام

(OR)

دریا جوی و آن روزگار
 که از رنج پیری تن آید نه بود

(अ) कव्यांशोन्तु भाषांतर कर्तुं किये, ते च ते पद्यांशोन्ती समझनी -
 लया. पद्य (17) [02]

غلام آن بیک رویم که با من سرگراں دارد
 حواس تلخ و پنداری شکر زیر زبان دارد

(OR)

گفتند --- قبل عقوبات منته هرگز است ؛ جواب دار بیار ظلم
در آفاز گم باشد --- پر آید اضاف کند -

(5) (4C) લમે જીભાર દર્શા. જાણના આચાર્યશીને લમારી રજા મંજુર કરવો
પર જાવરીમાં લખો. [05]

(5) વિવરણ લખો. (ગમે તે બે) [03]

(47) મસ્તુતુ જાક (48) યદિયે (49) સં

(5-2) સંલિલિલ કરવો. (ગમે તે બે) [02]

(50) જુવાન ખેત (51) સુરમા ડુરુર (52) કુશ્તુ

SECTION E

(અ) વીરોના લેખક, તેમની કૃતિમાં લેખક જીવન વિશે ટૂંકનોંધ લખો [05]

(53) محمد تقی بیار (OR) (54) جلال علی

(બ) જીએ આપેલા કાવ્યમુદાર માંથી ગમે તે એક વિશે ટૂંકનોંધ લખો [05]

(54) મંદુ (OR) ફર

(ક) જીએ આપેલા વાક્યોનું જાવરી માં ભાષાંતર કરવો. (ગમે તે પાંચ) [10]

(55) હું મારા શિક્ષકોનાં આદર કરું છું.

(56) ભારતનું પ્રાચીન શિક્ષણ શિલ્પી છે.

(57) આ પુસ્તકનું નામ શાલનામા છે.

(58) સિરહોલી હિરાનના મલક કવિ છે.

(59) મારું પુસ્તક ટેબલ ઉપર છે.

(60) બે બાળકો વાલો કલા કરતા હતા.

(61) આ દુનિયા નાશવંત છે.

(62) જળ એક જીવન છે. (63) આપણી વડીલોનાં આદર કરવો બેઉમે

ختم کرد :-

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ-12 : ABAHIC-131

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશિકો, મોડરેટર્સના વચેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાથમિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના મૂલ્યદ્દાર્શને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ઠેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વેચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	20	50	30	-	-	100
ટકા	20	50	30	-	-	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	28	38	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	01	08	10
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	-	10	10
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	01	11	35
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	07	15
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	31	74	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પઘ	20
2.	વિભાગ-B ગઘ	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
	કુલ	100

(2)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ધોરણ - ૧૨ : અરબી (સામાન્ય પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : ૩ કલાક

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્ન ક્રમ	વિભાગ A : ગદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
01 થી 05	નીચે આપેલા ઠંડરાઓ પૈકી ગમે તે ત્રણનો માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો. પાઠ નં. ૧૨, ૧૫ અને ૧૭	15
	નીચે આપેલા કથાનકને પાઠના ક્રમનુસાર ગોઠવીને લખો. (પાઠ નં. ૧૪, ૧૭)	05
	વિભાગ B : પદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત	
06 થી 14	નીચે આપેલા કાવ્ય ખંડોનો માધ્યમની ભાષામાં અનુવાદ કરો. (કોઈ પણ ત્રણ) (કવિતા નં. ૨૦, ૨૧, ૨૨)	15
	નીચે આપેલા જોડકા યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો. (કવિતા નં. ૨૦, ૨૧, ૨૨)	05
	વિભાગ C : અર્થગ્રહણ	
15 થી 27	નીચે આપેલા લેખકો પૈકી કોઈ એક ઉપર માધ્યમની ભાષામાં નોંધ લખો. (અબુલકાસમ અલી નદવી, અહમદ અમીન, ઈબ્ને કુતયબહ)	05
	નીચે આપેલા પરિચ્છેદનું વાચન કરી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબો અરબી ભાષામાં લખો. (પાઠ નં. ૬, ૭, ૮) ઉપર પરિચ્છેદ આપેલા છે.	05
	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબો અરબી ભાષામાં લખો. (પાઠ નં. ૧૨, ૧૩)	10
	વિભાગ D : વ્યાકરણ	
28 થી 61	નીચે આપેલી અરબી એકવચનના રૂપોને બહુવચનમાં લખો. (કોઈ પાંચ) (પાઠ નં. ૧, ૨, ૩)	05
	નીચે આપેલા આજ્ઞાર્થના રૂપો લખો. (કોઈ પાંચ) (પાઠ નં. ૪, ૫)	05
	નીચે આપેલાના શ્રેષ્ઠતા વાચક નામો બનાવો. (કોઈ પાંચ) (પાઠ નં. ૧૭ - કવિતા નં. ૯, ૧૦)	05
	નીચે આપેલા વાક્યો ઉપર યોગ્ય إضافة લગાડો. (પાઠ નં. ૧૮, ૧૯ - કવિતા નં. ૧૧)	05
	વિભાગ E : લેખન સજ્જતા	
62 થી 74	નીચે આપેલા પ્રશ્નો વાંચી સાચો વિકલ્પ શોધી જવાબ લખો. (પુસ્તકની પાછળ આપેલા લેખકો અને કવિઓના જીવનચરિત્રમાંથી)	10
	અરબી ભાષામાં પત્ર લખો.	05
	નીચે આપેલામાંથી કોઈપણ એક કવિના જીવનચરિત્ર ઉપર માધ્યમની ભાષામાં ટુંકનોંધ લખો. (ખન્સા, મુહમ્મદ હાકિમ ઈબ્રાહીમ, અખ્તલ તગલબી)	05

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ : ૧૨ - વિષય : અરબી (સામાન્ય પ્રવાહ)

અભ્યાસક્રમ - ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	અભ્યાસ ક્રમમાં સમાવેલ પ્રકરણ (અથ/પદ્ય) અર્થગ્રહણ, વ્યાકરણ, લેખન સમ્મતા
૧	વિભાગ - એ અનુવાદ માટેના પ્રકરણો પ્રકરણ - ૧૨, ૧૫, ૧૭
૨	સ્થાનક પ્રકરણ - ૧૪, ૧૭ વિભાગ - બી
૩	કાવ્યખંડોનો અનુવાદ કવિતા - ૨૦, ૨૧, ૨૨
૪	જોડકા જોડો. કવિતા - ૨૦, ૨૧, ૨૨ વિભાગ - સી
૫	લેખક ઉપર નોંધ (અબુલહસન અલી નદવી, અહમદ અમીન, ઈબ્ને કુતયબહ)
૬	પરિચ્છેદ પ્રકરણ - ૬, ૭, ૮
૭	અરબી પ્રશ્નોના જવાબો પ્રકરણ - ૧૨, ૧૩ વિભાગ - ડી
૮	બહુવચન - પ્રકરણ ૧, ૨, ૩
૯	આજ્ઞાર્થ - પ્રકરણ ૪, ૫
૧૦	શ્રેષ્ઠતાવાચક - પ્રકરણ ૧૬ અને કવિતા ૯, ૧૦
૧૧	એરાબ લગાડો અથવા જાતિ બદલો. પ્રકરણ ૧૮, ૧૯ અને કવિતા ૧૧
૧૨	વિકલ્પો (પુસ્તકના પાછળ આપેલા લેખકો અને કવિઓ માંથી)
૧૩	પિતા અથવા મિત્રને અરબીમાં પત્ર
૧૪	કવિ ઉપર નોંધ (ખન્સા, મુહમ્મદ હાફિઝ ઈબ્રાહીમ, અખ્તલ તગલબી)

The End

સમય : ૩ ઘલાફ

નમુનાનું પ્રશ્ન પત્ર - ૨૦૨૩-૨૪

Marks : 100

- (૧) આ પ્રશ્ન પત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે.
- (૨) પ્રત્યેક વિભાગ ફરજિયાત છે.
- (૩) જમણી બાજુ ના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.

Section - A

* નીચે આપેલા ફકરાઓમાંથી ગમે તે ત્રણ ફકરાઓનું અનુવાદ માધ્યમની ભાષા માં કરો.
(પાઠ નં. ૧૨, ૧૫ અને ૧૭ માંથી અનુવાદ લેવો- ચાર ફકરાઓ આપવા)

- (1) [15]

خَرَجَ الطَّيِّبُ مِنَ التَّهْمِ الْمَرِيضِ وَطَلَبَ إِلَى امْرَأَةِ الْفَقِيرِ أَنْ تَرِافِقَهُ لِتَحْضِرَ الدَّوَاءَ لِزَوْجِهَا، وَقَالَ الطَّيِّبُ لِزَوْجِهَا: يَا اخِي! لَا تَقْلِقْ بِأَلْكَ وَتَسْتَعُوذُ صِحَّتِكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ “ذَهَبَتِ الْمَرَأَةُ مَعَ الطَّيِّبِ وَأَخَذَتْ مِنْهُ الدَّوَاءَ، فَإِذَا هُوَ ضُنْدُوقٌ صَغِيرٌ، وَلَكِنَّهُ تَقِيلٌ جَدًّا، فَسَأَلَتْ عَنْ طَرِيقَةِ الإِسْتِعْمَالِ، فَاجَابَهَا أَنَّ طَرِيقَةَ الإِسْتِعْمَالِ مَكْتُوبَةٌ فِي وَرْقَةٍ دَاخِلِ الضَّنْدُوقِ، وَقَالَ الطَّيِّبُ لِزَوْجَةِ الْمَرِيضِ: “لَا تَفْتَحِي هَذَا الضَّنْدُوقَ إِلَّا فِي بَيْتِكَ أَمَامَ زَوْجِكَ”-
- (2)

يَذْكُرُ أَنَّ رَجُلًا أَهْدَى لِلْحَاكِمِ صَفْرًا مُمْتَازًا، فَفَرِحَ الْحَاكِمُ بِهِ كَثِيرًا، وَسَأَلَ وَزِيرَهُ عَنْ رَأْيِهِ فِيهِ، فَقَالَ تَرْتَبِي مَعَ الدَّجَاجِ، فَتَعَجَّبَ الْحَاكِمُ مِنْ كَلَامِ الْوَزِيرِ، فَطَلَبَ الْوَزِيرَ أَنْ يُطْلِقَ الْحَاكِمِ الصَّفْرَ حُرًّا، فَإِذَا بِهِ يَحْفِرُ الْأَرْضَ بِرِجْلِهِ كَالدَّجَاجَةِ لِتَأْكُلَ، وَكَانَ الْوَزِيرُ قَدَرَأَى قَبْلَ ذَلِكَ أَنَّ الصَّفْرَ يَنْظُرُ إِلَى الْأَرْضِ عَلَى غَيْرِ عَادَةِ الصُّقُورِ تَنْظُرَ إِلَى السَّمَاءِ-
- (3)

لَأَبْدَ مِنْ الإِجْتِنَابِ مِمَّنْ يَمَارِسُونَ الْعَادَاتِ وَالْأَخْلَاقَ السَّيِّئَةَ، لِأَنَّ لَهُمْ أَثْرًا كَبِيرًا فِي الْحَيَاةِ كَمَا عَرَفْتَ أَنَّ الصَّفْرَ نَسِيَ أَخْلَاقَهُ وَطَبِيعَتَهُ بِسَبَبِ الْمُخَالَطَةِ، وَتَأَثَّرَ مِنَ الدَّجَاجَةِ. أَمَا إِذَا حَاوَلْتَ أَنْ تُكُونَ مَوْثِرًا فَاخْتَرِ الْأَخْلَاقَ الْفَاضِلَةَ، فَإِذَا أَرَدْتَ أَنْ تُكُونَ ثَرِيًّا فَخَالِطِ الْأَثْرِيَاءَ، أَوْ عَالِمًا فَجَالِسِ الْعُلَمَاءَ، أَوْ مُتَّقًا فَصَاحِبِ الْمُتَّقِينَ، أَوْ صَفْرًا فَعَاشِرِ الصُّقُورِ-
- (4)

فَتَرَى الْجَمَارَ الثَّانِيَّ حَامِلَ الإِسْفَنْجِ لِشَرَبِ وَيَذِيْبِ جَمَلَةِ الِذِي أَنْقَضَ ظَهْرَهُ، فَامْتَلَأَ الإِسْفَنْجُ بِالمَاءِ وَصَارَ أَثْقَلَ مِمَّا كَانَ، فَخَرَجَ الْجَمَارُ يَتَوَجَّعُ مِنْ هَذِهِ الدَّاهِيَةِ، فَلَمَّا رَأَى التَّاجِرَ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ مِنَ الكَأَمَةِ قَالَ لَهُ “أَيُّهَا الْعَبِيُّ الْأَحْمَقُ! اعْلَمْ أَنَّ مَا يَصْلُحُ لِشَخْصٍ لَا يَجِبُ أَنْ يَصْلُحَ لِغَيْرِهِ، وَأَنَّ التَّقْلِيدَ بِمَنْ هَدَى ضَلَالًا وَسَفَاهَةً، وَكَمْ مِنْكَ مِنْ بَنِي آدَمَ يُقْلِدُونَ فِي مَا يَصْرُهُمْ وَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ!”

(5) नीचे आपेला कथानकने पाठना कभनुसार गोठवीने लजो.

[05]

مَرَّةً أَخَذَنِي وَالْيَدِي إِلَى الْمَسْجِدِ بِجِوَارِ بَيْتِنَا لِتُصَلِّيَ، وَلَمْ يَكُنْ فِي الْمَسْجِدِ غَيْرُنَا، تَوَضَّأَ أَبِي مِنَ الْمِيْضَاءِ، وَكَانَتْ الْمِيْضَاءُ مُصَدَّرَ بِلَاءٍ يَتَوَضَّأُ مِنْهُ الْمَرْيُضُ. فَيَتَلَوْتُ الْمَاءَ فَيَمْرُضُ مِنْهُ الصَّحِيحُ، فَتَوَضَّأَ أَبِي لِلصَّلَاةِ، وَكُنْتُ أَنْظُرُ إِلَى الْبُشْرِ وَالْمِيْضَاءِ وَأَتَجَوَّلُ بَيْنَهُمَا لِكُلِّ لَعْنَةٍ قَدِمِيْنَ وَعَرَفْتُ فِي الْمِيْضَاءِ، وَكَانَ أَبِي قَرِينًا مِيْنِيْ وَسَمِعَ الْحَزْنَ كَمَا فَتَسْرَعُ إِلَيْهَا وَالْحَزْنَ جِيْنِيْ مِنْهَا، لَوْ تَأَخَّرَ أَبِي ذَلِكَ مَا كُنْتُ مِنْ ذَلِكَ الْحَزَنِ مِنَ الْاِخْتِيَاءِ، وَهَكَذَا نَجُوتُ مِنْ هَذَا الْحَادِثِ عَلَى هَذَا الْوَجْهِ، كُمْ مِنْ أَرْوَاحٍ نَجَتْ بِمِثْلِ هَذَا، وَأَرْوَاحٍ ضَاعَتْ بِمِثْلِ هَذَا.

Section - B

* नीचे आपेला काव्यखंडोमांथी गमे ते उ नो मातृलाघामां अनुपाठ करो.

[15]

(6) بَعَاثَ الطَّيْرَ أَكْثَرَهَا فِي الْحَا وَأَمَّ الصَّقْرَ وَقَلَاتِ تَزُورُ

ضِعْفًا الطَّيْرَ أَطْوَلَهَا جُمُوعًا وَلَمْ تَطُلِ الْبِرَّاءَةَ وَلَا الصَّقُورَ

لَقَدْ عَظُمَ التَّبَعِيْزُ بِغَيْرِ لَيْتِ فَلَمْ يَسْتَعْنِ بِالْعَظْمِ التَّبَعِيْزِ

(7) يُضَرِّفُ فَذَ الصَّيْبِ بِكُلِّ وَجْهِ وَيُخَيِّشُهُ عَلَى الْحَسَنِ الْجَرِيْبِ

وَتَضْرِبُهُ الْوَلِيْدَةَ بِالْهَرَاوِيْ قَلَاغِيْزٍ لَدَيْهِ وَلَا تَكْبِيْزِ

فَإِنْ أَكَّ فِي شِرَارِ كُمْ قَلِيْلًا فَإِنِّي فِي خِيَارِ كُمْ كَتِيْبِزِ

(8) يَسْقِي الْعِيَادَ بِرَيْقِهِ وَدِقَائِلُهُ يَخِيْبِي السَّنَنِ

كَمْ حَامِلٍ نَالُوا بِهِ ذِكْرًا زَفِيْعًا فِي الْوَطَنِ

يَزِيْمِي الْبِقَاعَةَ بِسَهْمِهِ وَيَطْرُقُ فِيهِ تَخِيْبُ الْقَتَنِ

(9) لَا يَبْلُغُ السُّؤْلُ الْاَبْعَدَ هُوَ لِيْمَةٌ وَلَا تَيْبُمُ الْمُنَى الْاَلِيْمُنُ صَبِيْرًا

وَآخِزُمُ النَّاسِ مِنْ لَوْعَاتٍ مِنْ ظَمِيْمًا لَا يَفْرُبُ الْوَرْدَ دَحْسِي يَغْرِفُ الضَّدْرَا

وَاعْزُرُ النَّاسِ عَقْلًا مِنْ اِذَا نَظَرْتُ عَيْنَاةُ اَمْرًا عَدَا بِالْغَيْرِ مُعْتَمِرًا

* नीचे आपेला जोडका योग्यकभमां गोठवी.

[05]

(10) وَلَا يَنْتَالُ الْعَلَامُ مِنْ قَدَمِ الْعَدْرَا (a) وَصَفَ قَلَمٍ

(11) أَهْدَى إِلَى سِيْدِي (b) الصُّورَةُ وَالْتِيْرَةُ

(12) كَمْ حَامِلٍ نَالُوا بِهِ (c) عَقْلَةُ الْاِنْسَانِ

(13) تَرَى الرَّجُلَ التَّجِيْفَ فَكُنْ دَرِيْهِ (d) وَصَفَ قَلَمٍ

(14) فَمَنْ عَاشَ اَلْفَ وَالْفَيْنِ اِنَّهُ (e) نَحْوُ الْعَلَا وَالْمَجْدِ

Section - C

* नीचे आपेल लखडोमांथी गमे ते अेक उपर माध्यमनी भाषामां नीचे लखो. [05]

(15) अबुल हसनअली हसनी नदवी रह. (16) एके तथअह

(17) नीचेना परिच्छेदनुं वांचन करी प्रश्नोना जवाबो लखो. [05]

وَذَاتَ يَوْمٍ سَأَلَ الرَّجُلُ عَنِ ابْنِهِ، فَرَجَدَهُ يُضَيِّعُ وَقْتَهُ كُلَّ يَوْمٍ فِي اللَّعِبِ الْكَثِيرِ، فَأَزْمَلَهُ إِلَى تَجَارٍ، لِيَسْتَعِلَّ فِي ذِكَائِهِ، وَاتَّفَقَ التَّجَارُ عَلَى أَنْ يُعْطِيَ الْوَلَدَ قِرْشًا فِي الْيَوْمِ أَجْرًا لَهُ، وَلَكِنَّ الْوَلَدَ كَانَ يَخْرُجُ فِي الصَّبَاحِ مُظْهِرًا أَمَامَ وَالِدِهِ أَنَّهُ يَذْهَبُ إِلَى ذِكَاَنِ مُعَلِّمِهِ التَّجَارِ، وَكَانَ يَقْضِي يَوْمَهُ فِي اللَّعِبِ وَالْكَسْلِ، فَإِذَا انْتَهَى الْيَوْمَ وَغَرَبَتِ الشَّمْسُ ذَهَبَ إِلَى أَبِيهِ لِيُعْطِيَهُ قِرْشًا مِنْ عِنْدِهَا لِيَسْلِمَهُ إِلَى أَبِيهِ. وَقَدْ كَانَ الْآبُ يَأْخُذُ الْقِرْشَ، وَيُزِمُّهُ بِعَيْنَيْهِ الطَّرِيقَ.

(18) किये काने नुपुसि युमे?

(19) एली अयि श्नी अतफक तजजारमे एगामिल?

(20) माडा काने नुपुसि अलिन बेगदे अने तगरत श्मस?

(21) अिन काने यिमी अबुल किरश?

(21) सगु एनु अना लहेडे अकुसे

(7) नीचे आपेला प्रश्नोमांथी गमे ते पांचना जवाबो अरबीमां लखो. [10]

(22) मन नाबेदे दबिानी?

(23) मन नुएमान बन मनोर?

(24) किये काने अुपुब?

(25) हल अहसुरत अमेरे अफुकर ददुआ?

(26) हल अफकत अमेरे अुपुब एली अतामी?

(27) मन अुपुब अली अमेरे अफुकर अने अरफुके?

Section - D

(8) नीचे आपेला अेक वचनना रूपो उपरथी अहुवचन अनायो. (गमे ते पांच) [05]

(28) एलम (29) नुजम (30) कलम (31) रजल

(32) ब्लद (33) शजर (34) वलद (35) हु (36) अिन

* नीचे आपेला वर्तमानकाणना रूपो उपरथी आजार्थना रूपो लभो. (गमे ते पांच) [05]

(37) تَذْهَبُ (38) تَدْخُلُ (39) تَجْلِسُ (40) تَقُولُ

(41) تَكُونُ (42) تَنْعَبُ (43) تَقْرَأُ (44) تَعْرِفُ (45) تَأْكُلُ

* नीचे आपेला नामो उपरथी اسم التفصيل (श्रेष्ठतादर्शक नामो) जनापो. (गमे ते पांच) [05]

(46) كَيْبِيزُ (47) صَغِيرُ (48) جَمِيلُ (49) فَهِيمُ

(50) طَوِيلُ (51) بَلِيغُ (52) حَسِينُ (53) نَعِيمُ (54) فَقِيهٌ

* नीचे आपेला वाक्यो उपर योग्य अरब लगाओ. (गमे ते पांच) [05]

(55) كيف كان يقضى يومه؟ (56) الطبيب المحسن

(57) الى اين تريد ان تذهب؟ (58) اغلق الباب ولا تغلق النوافذ

(59) كيف انتم يا اخوان؟ (60) نظف الطالب لباسه

(61) عجلوا الى المحطة

Section - E

* नीचे आपेला विकल्पोमांथी योग्य विकल्प पसंद करी जवाब लभो. [10]

(62) कवि अफ्तल तगलनीनुं मृत्यु कथं ई.स.मां थयुं?

(A) ७२८ (B) ७१० (C) ५३८ (D) ५८३

(63) मौलाना अबुल हसन अली हसनी नदवीअे लभेल अेक पुस्तक

(A) الطريق الى المدينة (B) الطريقة العصرية (C) الطريقه العرب (D) مفردات

(64) लेखक अहमद अमीननो जन्म कथं ई.स. मां थयो हतो?

(A) १८८८ (B) १८८० (C) १८८५ (D) १८८५

(65) लेखक अहमद अमीननी आत्मकथा क्या नामे प्रख्यात छे?

(A) مختارات (B) منشورات (C) العدل (D) حیاتی

(66) कवित्री हजरत जन्सा रदी.नुं मृत्यु कथं हि.स.मां थयो हतो?

(A) २४ (B) ३४ (C) ४४ (D) ५४

(67) साहित्यकार एब्ने कुतयबह नो जन्म कथं हि.स.मां थयो हतो?

(A) २४१ (B) २३१ (C) २५१ (D) २२१

(68) સાહિત્યકાર ઇબ્ને કુતયબહ લખેલ એક કૃતિ કઈ છે ?

(A) نفخة العرب (B) الالتقان (C) طبقات الشعراء (D) طبقات الحكماء

(69) કયા કવિને લોકો નાઈલના કવિ તરીકે ઓળખતા હતા ?

(A) حضرت خنساء (B) زهير بن ابي سلمي (C) امرء القيس (D) حافظ محمد ابراهيم

(70) હઝરત ખન્સા (રદિ) ના ચાર પુત્રો કયા યુદ્ધમાં શહીદ થયા હતા ?

(A) કાદસિયા (B) ઉહદ (C) બદર (D) ખંદક

(71) હઝરત ખન્સા (રદિ) ના બે ભાઈઓના નામો કયા હતા ?

(A) સઅદ-સઈદ (B) ઝૈદ-ઝયાદ (C) હસન-હુસૈન (D) એક પણ નહીં

* નીચે આપેલા કવિઓમાંથી ગમે તે એક ઉપર માધ્યમની ભાષામાં નોંધ લખો.

[05]

(72) ખન્સા (રદી.)

(73) અખ્તલ તગલબી

(74) તમારા પિતાશ્રીને અથવા તમારા મિત્રને અરબીમાં પત્ર લખો.

[05]

تمت

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ-12 : ...પ્રા/ક/1.....(132).....

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સના વહેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	ઉચ્ચ વિશ્લેષણ વેચારિક કૌશલ્ય		કુલ ગુણ
				સંયોજન	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	30	25	25	20		100
ટકા	30	25	25	20		100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	30	33	30
2.	અતિ ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	04	05	12
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	08	28
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	04	05	20
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	02	04	10
	પ્રશ્નોની કુલ સંખ્યા	46	55	100

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	વિભાગ-A પ્રા.ગાદી	20
2.	વિભાગ-B ગૂર્થ પદ્ય	20
3.	વિભાગ-C વ્યાકરણ	20
4.	વિભાગ-D અર્થગ્રહણ	20
5.	વિભાગ-E લેખન સજ્જતા	20
	કુલ	100

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ- : 12 પાઠ્ય (132)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ-A પદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત	ગુણ
1	નીચેના 1 ગદ્યખંડોમાંથી કોઈપણ 212 ગદ્યખંડો નું ત્યાસાંતર કરો.	20
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		
(v)		
વિભાગ-B ગદ્ય આધારિત પ્રશ્નની વિગત		
2	નીચેના 1 પદ્યખંડોમાંથી કોઈપણ 212 પદ્યખંડો નું ત્યાસાંતર કરો	20
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		
(v)		

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

પ્રશ્નક્રમ	(વિભાગ - C: વ્યાકરણ)	ગુણ
3.(A)	નીચેના શબ્દોના અર્થ લેખન વિકાર વ્યાકરણની દૃષ્ટિએ સમજાવો. (કોઈપણ પાંચ) (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi)	05
3.(B)	નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ સમાસના કુલ નામ આપો (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi)	05
3.(C)	નીચેના રૂપો વ્યાકરણની દૃષ્ટિએ સમજાવો (કોઈપણ દસ) (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi) (vii) (viii) (ix) (x)	10
(વિભાગ - D: અર્થગ્રહણ)		
4.(A)	નીચેની મુલામિતોમાંથી હોઈ પણ બે નો અર્થ આપી અર્થવિસ્તાર કરો. (i) (ii) (iii) (iv)	10
4.(B)	નીચે આપેલા વાક્યોમાં કૌંસમાં આપેલા શિક્ષણમાંથી પાંચ શબ્દો પુરી કરાવો. (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi) (vii) (viii) (ix) (x)	10
(વિભાગ - E: લેખન સજ્જતા)		
5. A	નીચેના પારિભાષિક શબ્દોમાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દો પર નોંધ લખો (i) (ii) (iii) (iv) (v)	12
5. B	નીચેના ગદ્ય-પદ્યબંધોમાંથી કોઈપણ બેનું તાત્પર્ય કરો. (i) (ii) (iii)	08

દાંડણી. 12 (HSC)

વિષય: પ્રાકૃત વિષય કોડ - 132 સમય: 03 કલાક
 શીટીયટી: ગુજરાતી લાઈન પરીક્ષા ગુણ: 100
 ૨૦૨૩-૨૪

સુચનાઓ : 1) આ પરિશિષ્ટ વિદ્યાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્રના કુલ પાંચ વિભાગ છે દરેક વિભાગ લીમ (૨૦) ગુણનો છે.
 2) દરેક પ્રશ્નોના જવાબો આપવા કુશિલતા છે.
 3) પ્રશ્નોના જમણા બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
 4) નવાં પ્રશ્ન વિભાગ નવા પાના પર લખવા.

વિભાગ- A

1 નીચેના ગદ્યપંક્તિઓમાંથી કોઈપણ ચાર ગદ્યપંક્તિનું ભાષાંતર કરો.

(i) સંઘ - જરાણું વાચીને સર્ગાલ વૈકલંતણ પજી (જિયં) સમુપાલ્યા બમ્મ સંકળાં વિચિત વાસતિ સૌ બિજાતિ કોડિં તિ । કવિયા પાસાળિગા । બિલિય વિલસે આણુળા મુઆ આળીઓ, સંઘેલ - સોરિગા પંજુણાગિલકાતિકયા વાંત સંજોરુયં મુકુમધિવિલવળા - વિલ્લવળા । જગદેમુદિધય સમિ સ્વચારધારમંગા । મુગા પવોરિકમો મિલીગાણુપાલ -

સતેમુ જાપાતે મુગી સલસેમુ ય પંડિઓ ।
 વસા સદાસલસેમુ ઘાયા જાપાતિ વજયા ॥

(ii) વિદુસણ : મો તુમ્હાળ મલ્યાળાં મહસે અંલે (ગળાં) વાલકાવલ્લરે ઓ લસ મેં સમુરમમુરો પરધરે પીલ્થઅમારં વલ્લેતો આમિ ।

સંઘી : (વિલસ્યા) તેવો આગલં પોંડિલ્લં પરંપરાલ ।

વિદુસણ : ! (અગ્રોધમ) આ યાસીલ યુલે અધિરમલુદિલિ વિલ્લકાવલ્લરે વિજાવલ્લરે, કીલ્લો અંલે મુજયો જેલ તલે વિ ગવલ્લસીઆમિ । આજાંલ । મેં પર પુત-વિદ્યાતિકલિ અમરેદે દેવાપારલે તુડિલ સંઘ ડિલે, પરંપરા- પોંડિલ્લસમ મલે કિં વુમળાં આમિ । પંજવ અજાતે જાતેલેવસ - સંજુદાળાં પરંપરાલ પોંડિલ્લં । અથ વી લ્લથે વાંલકાં કિ લ્લથાંલેલ ।

(iii) ગોચમા । સે બરાનામલે વેરુ પુરિસે જાં મલે મુજ્જા તુલં નિલ્લેલેલે નિલ્લવલ્લયં લલ્લગીલે ય વુમીલે ય વેલેરુ મલિલ્લયા- લેવેળ- લિયનું કુલે લલ્લકયુ મુજ્જાં સનાળાં લોલ્લે વિ લલ્લભીલે ય વુમીલે ય વેલેરુ મલિલ્લયા લેવેળ લિયનું કુલે લલ્લકયુ મુજ્જાં સનાળાં -

- (vi) — इच्छायां चित्तं शुद्धाय चोक्तम् । (चित्तं, चित्तं)
- (vii) कुम्भं कण्ठी वक्षु गच्छ चोरो ल्युक्ता — । (सुर, सुरीह)
- (viii) कण्ठी भासां पञ्चदशमां लज्जां संघर्षायां — ।
(विमुच, विमुचायु)
- (ix) शब्दजायां अतोपमैः — वचं । (लुणसु, लुण)
- (x) गद्यं मिश्रं च लज्जा — । (वच. वचैः)

विभाग- E

5(A) नीम्ना पारिभाषित शब्दांश्यां शीर्ष पद्यपर शब्दांश्यां 12
नीम्ना लक्ष्मी.

- (i) लोचकलाय (ii) मयल
- (iii) दम्भाय (iv) चतुरी वयल
- (v) चर. पुर चरल

5(B) नीम्ना गद्य-पद्यशब्दांश्यां शीर्ष पद्य लक्ष्मीं च्यासांश्यां 08

(i) इत्येतां च नयरे सुरनामा राघवतो गुणवचन संकुतो वसुता
लक्ष्मि चारिषा गङ्गाभिराणा श्रीकाकणिंचा शुभ्रनाम
लक्ष्मि धुया । सो कम्म चारिषा वसुता लज्जा लज्जा
भाया भाउकलि पुढा-पुढा वगां लिप्या । चतुरी चि ते
वरा एगभि चोच दिती चरिजेतुं आगथा । परधरे -
कोकल लुणान्त लक्ष्मी लक्ष्मि विसर्ग संगामे लोचभाण
वहुलण करवयं चरुण आङ्गिभि चारिषा शुभ्रलन्ता ।

(ii) धायेतुं शीर्षं लक्ष्मी भायं नम्रु चित्तनिजुजेतुं ।
भारिषु वचनं चि तुं पुरिषां लो लक्ष्मी लक्ष्मी ॥
लोचकुला वचनो च्छे लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी ।
लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी, लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी ॥

(iii) नश्यत्वा चि असंगलियचुरिषस वदता सुविषा । परिकथ
चरिषा लक्ष्मी नश्यत्वा एगथा पञ्चायलोकं सो आलसो ।
लक्ष्मी मुदं चिरु लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी
लोचकं च. मुदं चरिषा लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी
अलक्ष्मी । परचलण लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी
नश्यत्वा लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी
नश्यत्वा लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी

ગુજરાત આદ્યાત્મિક અને પ્રચારક આદ્યાત્મિક શિક્ષણ કોર્સ ઝાંઘાળાગર

વિષય: આધ્યાત્મિક વિજ્ઞાન (૦૬૪) : ઘોરકો-૨૨

આર્થિક પરીક્ષા શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૨૩/૨૪

સમય: ૩ કલાક

પ્રશ્ન પત્રનું પરિચય

કુલ ગુણ-૧૦૦

દેવુઆ પ્રશ્નોના ગુણભાર					
દેવુઆ	સાવ	સમજ	ઉપલક્ષ્ય	સંયોજન	કુલ
ગુણ	૩૦	૪૦	૨૦	૧૦	૧૦૦
ટકા	૩૦ %	૪૦ %	૨૦ %	૧૦ %	૧૦૦

ક્રમ	પ્રશ્નોના પ્રકાર	કળમલ વિડલ્ય વિના	કળમલ વિડલ્ય માથ	કુલ ગુણ
૧	દેવુ વચ્ચે પ્રશ્નો	૧૬	૧૬	૧૬
૨	અભિ દૂર જવાની પ્રશ્નો	૧૬	૧૬	૧૬
૩	દૂર જવાની પ્રશ્નો	૧૦	૧૨	૨૦
૪	લોભા પ્રશ્નો	૧૦	૧૩	૩૦
૫	નિર્લેષ પ્રશ્નોના માધ્યમો	૦૪	૦૬	૧૦
	કુલ	૫૪	૬૧	૧૦૦

પ્રકરણ ક્રમ ગુણભાર		કળમલ વિડલ્ય વિનાના ગુણ	કળમલ વિડલ્ય માધ્યમોના ગુણ
૧	અધ્યકાલકી ગુણ	૦૪	૦૪
૨	અભ્યાસીય કળમલના ઉદ્ભવ અને વિધા	૦૭	૦૭
૩	અગ્રુદ સંચારના આદ્યાત્મ	૧૦	૧૦
૪	અવેલકો	૦૧	૧૪
૫	અધ્યાત્મજ	૧૪	૦૪
૬	ઝાંઘાળી ક્રાંતિ-૧	૦૬	૦૬
૭	ઝાંઘાળી ક્રાંતિ-૨	૦૭	૧૦
૮	ઝાંઘાળી ક્રાંતિ-૩	૦૬	૦૬
૯	ભાસ્કરના બદલાતા મૂલ્યો	૦૬	૦૮
૧૦	આર્થિક પરિવર્તન	૦૭	૦૧
૧૧	આર્થિક પરિવર્તનની અમર	૦૭	૦૭
૧૨	વિશ્વના અલ્પકીય પ્રવાહ	૦૭	૦૧
૧૩	વિશ્વના વિચારકો-૧	૦૭	૦૭
૧૪	વિશ્વના વિચારકો-૨	૦૧	૦૧
૧૫	વિશ્વ પથાવરણ	૦૭	૧૨
	કુલ ગુણ	૧૦૦	૧૨૩

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2023-24

ધોરણ-12 : - સામાજિક વિજ્ઞાન - 058

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 100

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નોની વિગત	ગુણ
1 થી 15	વિભાગ - A જામી સ્થાપિત 1 થી 15 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે સ્થાપિત સિદ્ધાંતોમાંથી સામી સિદ્ધાંત (A, B, C, D) પસંદ કરી લખો દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.	15
16 થી 30	વિભાગ - B જામી સ્થાપિત 16 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે જોના ઉત્તરો સ્પષ્ટ લખવામાં આવે દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.	15
31 થી 42	વિભાગ - C જામી સ્થાપિત 31 થી 42 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે જોના ઉત્તરો સ્પષ્ટ લખવામાં આવે દરેક પ્રશ્નનો 2 ગુણ છે. કુલ 12 પ્રશ્નોમાંથી 10 જવાબ લખો.	20
43 થી 55	વિભાગ - D જામીના 43 થી 55 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે જોના સુક્ષ્મ જવાબ લખો દરેક પ્રશ્નનો 3 ગુણ છે કુલ 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 10 ના જવાબ લખો.	30
56 થી 61	વિભાગ - E જામીના 56 થી 61 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે જોના વિસ્તૃતમાં જવાબ આપો દરેક પ્રશ્નનો 5 ગુણ છે કુલ 6 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 ના જવાબ આપો.	20
	કુલ	100

સૂચના:

गुजरात माध्यमिड अनी उच्चतर माध्यमिड
शिक्षण बोर्ड गांधीनगर

गणना प्रश्न पत्र

विषय:- सामाजिक विज्ञान (058)

सुंठा - १००

वित्ताग - A

नीचे आपीला प्रश्न-१ की १५ लडु विडल्य प्रश्नी है आपीला
विडल्य (A. B. C. D) गांची विडल्य पसेड डरी लपी हरेडनी, रलुठा है

१) अमेरिडियन नाईडसनी लडुई नगरी उई हनी ? (15)

- (A) अथेन्स (B) बैडिलीन (C) लणडे (D) रोम

२) अमेरिडाना मूण वलनी थी आरु कथा लगे अंगणपाथ है

- (A) एन्डपथ (B) हॉडक (C) रीड हॉडिचक (D) वीरहॉडिचक

३) लारतगा ईन्टरनेशनल आगमन कथा वर्षगां थयुं ?

- (A) 1947 (B) 1950 (C) 1955 (D) 1995

४) लारलीय अगाज डीको है

- (A) अंप्रहाथी (B) अंपीलो (C) लालीवण (D) लरुकी

५) आथीकन पंगनी रथना कथारी उरवागां थावी ?

- (A) 1950 (B) 1905 (C) 1951 (D) 1960

६) उथी उद्योग कगागुनी है

- (A) आही उद्योग (B) आगडा उद्योग (C) आथी उद्योग (D) डापड उद्योग

७) शकडरल अने धर्मनी अमण्य उरनार अलनडंसिडगी.....

- (A) सुवाषणालु (B) गांधी (C) बैनिल (D) रलुडी

८) हिंड हौडी" आदीवन उई आलगां थयुं हतुं ?

- (A) १९३२ (B) 1921 (C) 1942 (D) 1919

९) कथयंडे उपा विईशी आडमलडारनी हेशगां नीवहो हवी ?

- (A) अलमेडगनी (B) अलमेहारी (C) अलडिनीजालु (D) डुआथु

१०) आनी अगाजवाही अर्थतंमनी कथारी ल्यागडयुं ?

- (A) 1994 (B) 1977 (C) 1979 (D) 1980

११) लारतना कथा शकपगां विईशी सुडीवीडाल आतुं थयुं है।

- (A) अडयुपुईनी (B) अकथ्याण (C) गुकनाव (D) गिराड

१२) कर्मनी ना अरमुजल्यार डीला हनी ?

- (A) सुमोलन (B) हिडलर (C) अडम (D) हंडी

- 13) સૌકશિસના પિતાએ કયા દેવની સ્તુતિ બનાવી હતી ?
 (A) ઈમુલગાવાન (B) અંકુરી (C) લગભાંભુદ્ધ (D) મરાવાડ
- 14) રવિ ભાલુના ભાઈ નું નામ શું હતું ?
 (A) સત્યેન્દ્રનાથ (B) નરેન્દ્રનાથ (C) ગીરીનાથ (D) રવેન્દ્ર
- 15) W.W.F કયારે રાજ થઈ ?
 (A) 1982 (B) 1983 (C) 1993 (D) 1972

વિભાગ- B

નાયે આપેલા 16 થી 30 સુધીના પ્રશ્નોના જુદા સરખા છે જેના ઉત્તરો એક વાક્યમાં આપી દેવા પ્રત્યેક પ્રશ્નોના 1 જુદા છે (15)

- 16) ભાવાન ઈમુનો જન્મ કયાં થયો હતો ?
- 17) શેમળ સામ્રાજ્યમાં કયા બે મવા નગરોની વિશાસ થયો હતો ?
- 18) દેલીગ્રામની કૌડ ભાષા કયા વૈશાલિકે કમી હતી ?
- 19) સામાજિક સંશોધન કઈ કઈ બે બાબતોમાં ક્યાં થયું છે ?
- 20) "સામાજિક દ્રામાં" પુસ્તક કોણે લખેલું ?
- 21) કાલોદર શાના ભાઈ બનીવું છે ?
- 22) કાલ સત્યાગ્રહમાં કેટલા આશ્રમવાસીઓ જોડાયા હતા ?
- 23) ઈર્મ મનુષ્યને શું કાળવે છે ?
- 24) ઉપાધ્યાયના અંદર શું ?
- 25) ભારત સરકારે કઈ કંપની દિલાલગમને સોંપી છે ?
- 26) "ઈ.સ. 2004 માં ભારતની માથાદીઠ આવક કિટલી હતી ?
- 27) "પ્રવિનિધિત્વ નહિ તો કર નહિ" નું શ્રમ કોણે આપ્યું ?
- 28) "નેચર" નામનું પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું ?
- 29) ગાંધીજીના વિચારગુરુઓમાં કોણે સ્થાન મેળવ્યું છે ?
- 30) ગ્રીન મુવમેન્ટ શું છે ?

વિભાગ - C

નીચે આપેલા ૩૨ થી ૫૨ સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ અરખા છે
જેના દરમાં જવાબ લખી દરેક પ્રશ્નના ૨ ગુણ છે કુલ ૧૨ પ્રશ્નો
માંથી ૧૦ ના જવાબ લખા (૧૦)

- ૩૩) પોતાના બીજા માતા અથવા પુત્રના ક્યાં ક્યાં ફેલાયેલા છે ?
- ૩૪) ગૌરવ સંપત્તિમાં કઈ કઈ લાવવાની જાણ આપવા વળી હતી ?
- ૩૫) સામાજિક સંશોધનમાં આંતરિક મેળવવામાં તે સાધનના નામ લખો
- ૩૬) સમયની લક્ષણો શાની આધારભૂત પ્રકારે જણાવો ?
- ૩૭) દાંડીક્રમ વખતે ગાંધીજીએ કઈ ઐતિહાસિક કાર્યવાહ કરી ?
- ૩૮) આનંદીકરણ કોને કહી શકાય ?
- ૩૯) ઉદારીકરણ એટલે શું ?
- ૪૦) ભારતના કયા કયા રાજ્યોમાં સૂચીકરણ વધુ છે ?
- ૪૧) અસ્વમીય વક્ત્ર શા આદે કરવામાં આવતી હતી ?
- ૪૨) પુત્રોની સ્થાપનાના ગુણ્ય મહા કેવળી જણાવો ?
- ૪૩) યોગીની ધરપકડ શા આદે વર્ધ હતી
- ૪૪) અહાલમ ગાંધીએ લંગન જતા પહેલા કઈ-કઈ પ્રવિશનો લાવી હતી ?

વિભાગ - D

નીચે આપેલા ૫૩ થી ૬૬ સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ અરખા છે
આમાં મુજબ જવાબ આપી દરેક પ્રશ્નના મહા ગુણો કુલ ૧૩ પ્રશ્નો
માંથી કોઈ પણ ૧૦ ના જવાબ લખો. (૩૦)

- ૫૩) ગુજરાતમાં આંત્ર ઉત્પાદન વિશિષ્ટ વાપ છે ?
- ૫૪) દૈનિક વિકાસના મહા વીર કાર્યોમાં જણાવો ?
- ૫૫) આદે ઉદ્યોગ અરવા પડ્યો છે ?
- ૫૬) રૂઝવીપલાની શિદ્ધાંતો જણાવો ?
- ૫૭) ગાંધીજીના સમ્બાલક અર્થક્રમોના આર નામ જણાવો ?
- ૫૮) ગાંધીજીએ અમરજાસ્તી લડવ પાણી કૌમ પીયા ?
- ૫૯) "ભારત કોડા આંદોલન" વિશે ફેક્ટોર લખો ?
- ૬૦) સ્ત્રીઓના શિક્ષણ આદે કોઈ-કોઈ પ્રયત્નો કર્યા છે ?
- ૬૧) વૈદ-ઉપનિષદોના અમલમાં સમાજના સ્ત્રીઓને સ્વાત્ત કેવુ હતું
- ૬૨) વિદ્યાર્થી દેકોળીએ આનવશુભની કઈ શીર રજવી કર્યા છે
- ૬૩) સામાજિક સૂચીશીકરણની જો ક્યાં વાપ છે ?
- ૬૪) આંતરરાષ્ટ્રીય નાના ભંડોળ શું ક્યાં કરે છે
- ૬૫) સોશીલિસ્ટની ભાગવાની પદ્ધતિ કોણ હતી ?
- ૬૬)

વિભાગ - E

નીચેના 56 થી 61 સુધીના પ્રશ્નોના મુળ સંખ્યા છે જેના વિસ્તૃતમાં કવાલ આપી દેતી પ્રશ્નના 5 મુળ છે કુલ 6 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 4 ના કવાલ લખો.

56) ઉપગ્રહના ચાર ઉપયોગો જણાવો. (૨૦)

57) સવેશકાના પાચિસા જણાવો.

58) ગ્રામીણ વસ્તીને લગતું મધુ-ગણવરી ચારેનું કોટક જનાવો.

59) "ગીતાજીલિ વિશે દૂકનીધ લખો."

60) પર્યાવરણના વૈજ્ઞિક પ્રશ્નો ઉકેલવા શા પ્રયત્નો થવા સી પ્રયત્નોના શા પરિણામો આવ્યા છે?

61) સ્ત્રીઓન સ્વચરમાં પડેલા ઠાણડાવો કેવું સુકશાન થઈ શકે

====x==== x ====x====

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

૦૭

શૈક્ષણિક વર્ષ-2023-24

ધોરણ-12 : વિષય- ચિત્રકલા - વિષય કોડ- 137/138

વાર્ષિક પરીક્ષા - મૌખિક- ૩૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ - પ્રાથમિક- ૪૦ ગુણ
કુલ ગુણ- ૧૦૦ ગુણ કુલ ગુણ: 100

સમય : ૩ કલાક

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચીનો, મોડરેટર્સના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાથમિક તેમજ મોડરેટર્સને જાણપિત અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોગન (A)	સંયોજન / કૌશલ્ય (S)	કુલ
ગુણ	૦૪	૦૪	૦૪	૦૪	૩૦
ટકા	૨૬.૬૬%	૨૩.૩૩%	૨૬.૬૬%	૨૩.૩૩%	100

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા		કુલ ગુણ
		જનરલ વિકલ્પ વિના	જનરલ વિકલ્પ સાથે	
1.	હેલ્પલટ્ટની પ્રશ્નો [0]	-	18	18
2.	અલિ કૂંડા પ્રશ્નો [VSA]	06	-	06
3.	કૂંડા પ્રશ્નો [SA]	05	-	06
4.	-	-	-	-
5.	-	-	-	-
	કુલ	-	-	30

પ્રકરણ દીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ વિભાગ-૦૦૧ - કૌશલિક (પ્રથમ)	પ્રકરણદીઠ ગુણભાર	
		જનરલ વિકલ્પ વિના ગુણ	જનરલ વિકલ્પ સાથે ગુણ
1.	મધ્યસ્થ શા અર્વાચીન સુગી મિત્રકલાનો વિકાસ	-	૦૪
2.	મધ્યસ્થ શા અર્વાચીન સુગી શિલ્પકલાનો વિકાસ	-	૦૪
3.	ભારતીય આધુનિક કલા પ્રવાહો	-	૦૪
4.	ગામોડિલ ચિત્રકારો	૦૬	-
5.	મુનકલ્ચાન અમચનીકલા	૦૩	-
6.	પશ્ચિમના આધુનિક ચિત્રકારો.	૦૩	-
	કુલ ગુણ	12	18 = 30
	વિભાગ-૦૦૨ - પ્રાથમિક-		
	નોંધ- કોઈપણ અન્ય ચિત્ર દોરી અથવા જલરંગીનો ઉપયોગ કરવા છતાં		૪૦
	કુલ ગુણ		100

નોંધ : જનરલ વિકલ્પ સાથે દર્શાવેલ પ્રશ્નના ગુણ નમૂનાના પ્રશ્નપત્ર પ્રમાણે દર્શાવેલ છે. અન્ય પ્રશ્નપત્ર માટે આ ગુણ અલગ હોઈ શકે છે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2023-24

ધોરણ-12 : વિષય-મિત્ર હલા - વિષય કોડ - 137/138

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું માળખું → સૈદ્ધાંતિક (થિયેરી) - 30 ગુણ
પ્રાયોગિક (પ્રેક્ટિકલ) - 70 ગુણકુલ ગુણ : 100

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નક્રમ	વિભાગ તથા પ્રશ્નોની વિગત	ગુણ
01	વિભાગ - A નીચેના પ્રશ્નોના કવાબ ચાર વિહલક્રમાંથી સ્વામી કવાબ સીધા ને લખો	04
02	વિભાગ - B નીચે આપેલા પ્રશ્નોની સામે સ્વામી કવાબ સીધા ને લખો.	07
03	વિભાગ - C નીચેનામાંથી 'અ' વિભાગ અને 'બ' વિભાગના બંધ બંધાવવા એકેકાના સ્વામી કવાબ લખો.	04
04	વિભાગ - D નીચે આપેલા પ્રશ્નોના કવાબ સ્વલ્પ વાક્યમાં લખો.	06
05	વિભાગ - E નીચે આપેલા 05 (પાંચ) પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ - 03 (ત્રણ) પ્રશ્નોના કવાબ બે.કે. તથા વાક્યમાં લખો.	06
	કુલ	30

વિભાગ - 002 - સિગ્નલ સર્જન (પ્રાયોગિક)

સૂચના :

→ તમેને આપવામાં આપેલ (1/2) સ્ક્રીનના (૨૪x૩૬) સે.મી ના
ફોર્મટ પેપરમાં નીચેના વિષયો માંથી કોઈપણ સ્વલ્પ મિત્ર મળેલા
માધ્યમો દ્વારા - જગરંગી થા ડ્રોઈંગ સી.

- (ક) સિગ્નલ સર્જન - (સ્ક્રીન મિત્ર) - ત્રણમાંથી કોઈપણ - 01 (એક) - [માપ - ૨૦x૨૫ સે.મી]
(દ) સિગ્નલ સર્જન કે સર્જનાત્મક લાલ મિત્ર - [માપ - ૨૦x૨૦ સે.મી]
(૩) વિષયના કે અનિયમિત લાલ મિત્ર - [માપ - ૨૦x૨૦ સે.મી]

70 ગુણ

ક્રીડાપિઠ વર્ષ - ૨૦૨૩-૨૪
દારિદા - ૧૨ - વામિક પરીક્ષા લિખ્યકૃતિ - ૧૯૭/૧૯૪

વિભાગ - ૦૦૧ એન્કોલિડ (વિશેષ) - વૃદ્ધા - ૩૦

વિભાગ - A

* નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપેલ ધાર વિલ્ક્યમિમાંથી સાચી જવાબ શોધીને લખી.

[૦૭]

૧. કઈ શૈલીના ચિત્રો અજંતાના ચિત્રો સાથે સાર્થતા ધરાવે છે
(A) ચૈન શૈલી (B) પાલ શૈલી (C) કાંગડા શૈલી (D) મોગલ શૈલી
૨. ચૈન શૈલીની હસ્ત લિખીત ગ્રંથ કયો છે
(A) કલ્પસૂત્ર (B) ગીતા (C) રામાયણ (D) મહાભારત
૩. સ્ત્રીઓના ભાતીગળ પરિવેશની પ્રયાસ કઈ શૈલીમાં શોવા મળે છે
(A) પાલ શૈલી (B) કાંગડા શૈલી (C) રાજપૂત શૈલી (D) ચૈન શૈલી
૪. મોટી આકૃતિવાળા ત્રીતચિત્રો કઈ શૈલીમાં થયા છે ?
(A) રાજસ્થાન શૈલી (B) રાજપૂત શૈલી (C) ગુજરાત શૈલી (D) કાંગડા શૈલી
૫. મોગલવંશમાં રાજા હુમાયુના અવસાન પછી કયો રાજ ગાદીએ આવ્યો
(A) હીરખલ (B) અકબર (C) અમીરંગઝીલ (D) શાહજહાં
૬. કાંગડા શૈલીનો ચિત્રોનો મુખ્ય વિષય કયો રહ્યો છે.
(A) રાગમાળા (B) કૃત્તલભક્તિ (C) પોદેર (D) પક્ષીચિત્રો
૭. કોલકલામાં કઈ કલાશાળા આવેલી છે ?
(A) ભલિતકલા અકાદમી (B) શાંતિનિકેતન
(C) સર વે.કે. સ્કૂલ ઓફ આર્ટ (D) આર્ટ ઓફ સ્કૂલ

વિભાગ - B

[૦૭]

* નીચે આપેલા પ્રશ્નોની સાચી સાચી જવાબ શોધીને લખી.

૧. કોલાઈના સુરભરિણા રથની કિલો મીટી થક છે
(A) ૧૨ મીટી (B) ૨૫ મીટી (C) ૪ મીટી (D) ૧૦ મીટી
૨. દિલીરાળુ બીજુ નામ શું છે ?
(A) લીલકા (B) સપ્તમાતૃકા (C) ભાદની ગુફા (D) પદ્માપાલીની ગુફા

3. રાવલાની ખાઈ ઈલિરખી કઈ ગુફાનંભરમાં છે.
 (A) ગુફાનં. ૨૦ (B) ગુફાનં. ૩૨ (C) ગુફાનં. ૨૫ (D) ગુફાનં. ૨૨

4. રમેલિકરણની ગુફા કયા રાજ્યમાં આવેલી છે?
 (A) ગુજરાત (B) મધ્યપ્રદેશ (C) ઉત્તરપ્રદેશ (D) મહારાષ્ટ્ર

5. ત્રિમૂર્તિ શિલ્પ કયા ભગવાનનું પ્રતીક છે?
 (A) કૃષ્ણ ભગવાન (B) ભગવાન રામ (C) ભગવાન શિવ (D) માતાગુણ

6. મદાલલીપુરમ શિલ્પ સ્થાપત્ય કલામાં કઈ શૈલી કોવા મને છે?
 (A) રાજપૂત શૈલી (B) નાગર શૈલી (C) ગુજરાત શૈલી (D) દ્રવિડ શૈલી

7. વાસ્તવિક ચિત્રકલા કોને કહેવી લીધી?
 (A) ગોબાઈલી (B) ઈન્દરનંદે (C) કેમ્બેઈ (D) ચિત્રકારીઈ

વિભાગ - C

[04]

* નીચેના માંથી 'અ' વિભાગ અને 'બ' વિભાગનાં બંધનિસતા મેંડકાના સાથે જવાબ લખો.

(અ)	(બ)	જવાબ
1. આધુનિક સમય	(1) મી. હિંમત શાહ	(1)
2. આધુનિક શિલ્પકલાના અગ્રણે કલાકાર	(2) ત્રિપાર્ક આકારી	(2)
3. ઈન્સ્ટીલેશન	(3) દ્વિપાર્ક આકારી	(3)
4. ઈ. ડી. (3D) આકારી	(4) સ્થાપન કલા	(4)
	(5) અંગ્રેજીસમી સદી પદ્ધતી - સમય	

વિભાગ - D

[06]

* નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સ્ક્રિપ્ત વાક્યમાં લખો

1) સિયોનાઈ - ૯ - વિસ્તીની વિશિષ્ટતા શું હતી?

2) માર્કિલ અન્જલોના આશ્રય દાતા કોણ હતા?

3) કયા ચિત્રકારેના પિતા ચિત્રકાર હતા?

4) ઈમ્પ્રેશનિસ્ટ વિચારસરણીની વિશેષ કરનાર જલાકાર કોણ હતા ?

5) 'સાબગતા સ્વરજમૂખી' પુસ્તક કયા જલાકાર ઉપર લખાયું છે ?

6) ક્યુબિઝમનો ખીલે અર્થ શું થાય છે ?

વિભાગ - E

[06]

* ત્રીજી વ્યાપ્તિ પ્રાંશ પ્રશ્નો માંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ બે કે ત્રણ વાક્યમાં આપો.

1) લેયન મરેતાનો જન્મ કયારે અને કયાં થયો હતો ?

2) ટેરાકોટા માધ્યમમાં કયા જલાકારે સિલ્કી બનાવ્યા છે ? તેઓ કયાના વતની હતા ?

3) 'તમે બધાની ખુશ ના કરી શકો' કયા જલાકારનું ચિત્ર છે ? તેઓ કયા સુભા જલાકાર હતા.

4) ફીમલી અંગલી દેલા મેગનના - પ્રખ્યાત કોઈ પણ બે ચિત્રોના નામ આપો.

5) ફી અતુલ કોડિયાની જન્મ કયારે અને કયાં થયો હતો ?

ગ્રીકસલિડ વર્ષ - ૨૦૨૩-૨૪
દિ.રે.ક્ર. - ૧૨ વાર્ષિક યરીશા - વિષયકોડ - ૧૩૭૧૧૩૬

વિભાગ - ૦૦૨ - પ્રાથમિક (પ્રેક્ટિસલ) વૃદ્ધા - ૭૦

ચિત્ર સંયોજન

૧) તીર્થેના વિષયોમાંથી ગમે તે એક ચિત્ર સંયોજન ૨૦ X ૨૫ સી.મી. ના આપમાં દોરી અને જલરંગીથી ચિત્રની પૂર્ણ કરો.

(૧) નવરાત્રી (૨) પનિદારી (૩) રંગોલી પૂરતી સ્ત્રી

અથવા

ભાતચિત્ર (સર્જનાત્મક)

૨) તીર્થેના વિષયોનું સર્જનાત્મક (સિમ્બોલિક) ભાતચિત્ર ૨૦ X ૨૫ સી.મી. ના આપમાં ચિત્ર સર્જન કરો અને જલરંગોમાં ચિત્ર પૂર્ણ કરો.

(ટેક્ચરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.)

હંસ, સૂર્ય, સંદિર, નદી, વૃક્ષ, પથ્થર, માછલી વગેરે જેવા કુદરતી આકારોને કલાત્મક રીતે બનાવી જલરંગીથી પૂર્ણ કરો.

નોંધ : જરૂર જણાય ત્યાં ટેક્ચરનો ઉપયોગ કરવો તેમજ ઉપર દર્શાવ્યા પૈકી પાંચ કે છ આકારોની જ ઉપયોગ કરવો.

અથવા

૩) ૨૦ X ૨૦ સી.મી.ના ચોરસમાં અનિયમીત આકારવાળી કિઝારીન કે નિયમિત આકારવાળી કિઝારીન બનાવી અને ચિત્ર બનાવી અને તેને જલરંગીમાં પૂર્ણ કરો.

નોંધ : ચિત્રમાં જલરંગી લગાવે પછી સુશીલન કરવા માટે ટેક્ચર માટે સ્ક્રેચ પેનનો અર્થાદિત ઉપયોગ થઈ શકશે. તથા ટ્રેસિંગ પેપરનો ઉપયોગ કર્યો હશે તો પેપર સાથે બાંધવાની રહેશે.

ધોરણ: 12 સંગીત (હૃદય અને સ્વરલાય) (146)

વિભાગ - 1 (વાધક પુસ્તકો)

(સંકોચ)

સમય: 2 કલાક

પુસ્તકોના પાયા

કુલ ગુણ: 40

નોંધ: આ પરિપત્ર વ્યવસ્થાઓ, શિક્ષકો, શિક્ષણ અધિકારીઓ અને માનવ સંસાધન અધિકારીઓને જાણ કરવા માટે છે. આ પુસ્તકોને તેમજ તેમના અધ્યાપક અને ઉચ્ચત માધ્યામિક શિક્ષણના બંધ લાઈ ઉદ્દેશ્યે મુસંગત રીતે પ્રકાશનની સંમતિ બાબતે દિરેક્ટ કરવાની છૂટ સંબંધે.

લેખકો પ્રમાણે ગુણભાર:

લેખકો	શાળ(ક)	સમજ(બ)	ઉપવિભાગ	કો-શાલ્ય	કુલગુણ
અનુસૂચિત લેખકો	10	12	4	14	40
કુલગુણ	25%	30%	10%	35%	100%

પુસ્તકોના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર:

ક્રમાંક	પુસ્તકોના સ્વરૂપ	પુસ્તકોની સંખ્યા	કુલગુણ
1	મિલંધ પ્રકારના (E)	03	08
2	લાંબા પુસ્તકો (LA)	03	06
3	ટૂંકા પુસ્તકો (SA)	09	14
4	સતિ ટૂંકા પુસ્તકો (VSA)	06	06
5	લેખકોના પુસ્તકો	06	06
	કુલ	27-પુસ્તકો	40-ગુણ

ક્રમિકતા મૂલ્ય પરનો ગુણભાર:

ક્રમાંક	ક્રમિકતાના સ્તર	ગુણ	ક્રમિકતામૂલ્ય
1	સરળ ક્રમિકતાના પુસ્તકો	16	40%
2	મધ્યમ ક્રમિકતાના પુસ્તકો	10	25%
3	ક્રમિક ક્રમિકતાના પુસ્તકો	14	35%
	કુલ	40	100%

ધારણા - 12 વિષય: સંગીત(લખલા.)

વાર્ષિક પરીક્ષા ઓક્ટોબર-વર્ષ 2023-24

પુનરાવલોકન પાર 34

સમય: 2 કલાક

કુલ મુલ્ય: 40

આ પાર 34 લખાણમાં, કોઈપણ પ્રકારના, ગાથા, ગીત, પદ્યોના આગળ, શ્લોકો આપવા છે, જેથી લખાણમાં સ્પષ્ટતા અને સ્વચ્છતા જાળવવામાં મને ઉ.ના. કોમિશનના સુદેશન અને સુચન મુજબ રહી લખવાની રહેશે.

લેખકના નામનો સમાવેશ કરવાનો છે.

લેખકનો નામ	શીર્ષક (K)	સમજાવ્યું (U)	ઉપવેળાઓ (M)	ઉચ્ચ શિક્ષકો અને સેવાઓ સંખ્યા		કુલ મુલ્ય
				અંતરિક્ષક	અનુભવ મુલ્યાંકન	
બુધા	12	12	06	10	-	40
251	301	301	151	251	-	1001

પુનરાવલોકન પુસ્તકોનો સમાવેશ કરવાનો છે :

ક્રમ	પુસ્તકોનો નામ	પુસ્તકોની સંખ્યા		કુલ મુલ્ય
		જનરલ વિદ્યાર્થીઓ	જનરલ અધ્યાપકો	
1	લેખકની કૃતિ (0)	06	06	06
2	અભ્યાસક્રમના અધ્યાપકો (CA)	06	06	06
3	લેખકની કૃતિ (CA)	07	09	14
4	લેખકની કૃતિ (LA)	02	03	06
5	અભ્યાસક્રમના અધ્યાપકો (EA)	02	03	08
કુલ મુલ્ય		23	27	40

ધોરણ: ૬૨

વિષય: સંગીત (તબલા) (ક્રિયાત્મક પરીક્ષા)
 વાર્ષિક પરીક્ષા સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૩-૨૪

સમય: ૨-કલાક

પ્રમાણ પરિચય

કુલ ગુણ: ૪૦

1	2	3	4	5	6	7	કુલ
તાલ ના વર્ણ	તાલશાળ વાદ્ય	લખવડે તાલ શાળ	તબલા વાદ્ય	ધરાના પરિચય	તબલા વાદ્ય કારી તાલવચ્ચે	પારિભાષિક શબ્દો સામાન્ય પ્રશ્નો	કુલ
(બાયા, ઘણા તાલ સંપૂર્ણ વર્ણ (બીજા) ની તબલા- પદ સામગ્રી કોડી બતાવવી તા, શં. ૨, તા. ૩, ટે, જ, ણ ગ, જ, ણ, ઠ, ડ, ઢ - ૪ થિ	રૂપતાલ કરેલા પંખલી ચાલોળ કિરતાલ ધમાલ તેપલ	લખવડે તાલ તાલવચ્ચે સાલગ્રામ માલ સિંગલ કુડી જામણી મલાલકો રૂપતાલ પંખલી કરેલા ધમાલ તેપલ	રૂપતાલ, સાલગ્રામ તોળ ત્રિભાવના કિ. ડાપલ કિ. રોલો કુડી સાલ ગ્રામ કુલખણી અરુદાલ વળાચ્ચો કાવ્યાલ મલાલકો	ધરાનાની માલિકા તોળ પિરોષવાની છલાવટ ટિલ્લી અજરડા લખનો બવાસ પંખલ કુરુખાલાલ	વાપકો કુખાર લખણ તાલની માલ તોળ વાદ્ય શોતાલ તેપરા પાંખળ કિરતાલ દાદરા કરેલા	પેશકર ઉઠાણ લગી લડી દમદાલ તેપલ (અભ્યાસક્રમ તાલ)	કુલ 40
04	04	06	12	06	04	04	40

પ્રવિભાજક ગુણ : 40
 બીજા વર્ષ ગુણ : 20
 કુલ ગુણ : 60

દોસ્ત-12 સંગીત (હંધ અને સ્વરવાદ્ય) (સામક) (સૈવાલક)

વિભાગ-1

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

સમય: ૨ કલાક

કુલપુલ: 40

- સૂચના: (1) સંગીત હંધ અને સ્વર વાદ્યના પરીક્ષાર્થે વિભાગ-1 માં આપેલ 1 થી ૨7 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
- (૨) જે તે વિભાગનાં આંતરિક વિકલ્પોને ધ્યાનમાં રાખી બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.
- (૩) જમણી બાજુના મોકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
- (4) સ્વર અને તાલના ચિહ્નો માટે ખાસ ઢાળવું રાખો.
- (5) પ્રાથમિક પરીક્ષાના ૬૦ ગુણ નુદા છે.

(A) નીચે આપેલા 1 થી ૬ મુદ્દાના લઘુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પ (A, B, C, D) પસંદ કરીને જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નને ૫ ગુણ છે. (5)

(1) શાગ દરબારી કાન્ડામાં સંવાદી સ્વર કયો છે?

(A) પ (પંચમ) (B) રે (રિષભ) (C) સા (સરજ) (D) ઝે (ઝણભરી)

(2) સાંગ મેઘ કિસાં કેંસાં સ્વરચતુર પરથી રબા મોખખો?

(A) કદાલ (B) દરબારી (C) સોરની (D) અપીર

(3) તાલ તાલવાડાના ખંડ કેટલા છે?

(A) ૫ (B) 16 (C) ૬ (D) 12

(4) પ્રાણ અને નવમી માત્રા પર ખાલી ગાંધતી લોચ તેથી તાલ કયો છે?

(A) ધુમાળી (B) મૂલતાલ (C) પંજાબી (D) અધ્યા

(5) સ્વ. પંડિત લીલસેનજોષી કયા ધરાનાના ગાયક ત્વાલ?

(A) મેવાતી ધરાના (B) કિરાગા ધરાના (C) બનાસઘરાના (D) ઝેણભરી

(6) સ્વ. ઉત્તાર શિલ્પિલાખાં કયા વાદ્યના સંજ્ઞાસ્થર રવાન?

(A) તાલવાદ્ય (B) મીતલવાદ્ય (C) વાગીનું વાદ્ય (D) શરણાવધાન

(B) નીચે આપેલા 7 થી 12 સુધીના પુસ્તકોના નવાળા કોષ વાક્યન।
આપો (દરેક પુસ્તકના 1 ગુણ છે) (6)

- 7) અલ્પવ્ય કોષ કહેવાય છે ?
- 8) કલ્પ સ્વર એટલે શું ?
- 9) 'અમર' કોષ કહે છે ?
- 10) આંધોલન એટલે શું ?
- 11) તાલ પંચમીમાં કેટલી માત્રા હોય છે ?
- 12) કયા રાગમાં બે મધ્યમ (મ) આવે છે ?

(C) નીચે આપેલા 13 થી 21 સુધીના પુસ્તકોના કોષપદો 7 ના નવાળા કોષ,
દરેક પુસ્તકના 2 ગુણ છે. (14)

- 13) તાલ પંચમીની માહિતી આપો.
- 14) તાલ સુલતાલ વિધિબદ્ધ કરો.
- 15) તાલ ધુમણી ની દુગુણ લખો.
- 16) રાગ વિલંકકામોલકા આપો તે અપરોલ લખો.
- 17) સંગીત એટલે શું રૂઢમાં જણાવો.
- 18) લોકસંગીત એટલે શું રૂઢમાં સમજાવો.
- 19) સ્વ. ઉરનાર તિલ્લિઅસ્લાખાંનગું સંગીત સ્વ પ્રદાન જણાવો.
- 20) સ્વ. પંડિત લામચેન કોષીની વાચન શેલી તરફ દુકમાં જણાવો.

(D) નીચે આપેલા 22 થી 28 સુધીના પુસ્તકોના કોષપદો 2 ના
નવાળા લખો.
દરેક પુસ્તકના 2 ગુણ છે. (6)

- 21) રાગ વિલંકકામોલકા ની આંશીય માહિતી લખો.
- 22) રાગ દમીર ની આંશીય માહિતી લખો.
- 23) રાગ પૂરીયા ધનામી ની આંશીય માહિતી લખો.

(E) नीचे आयेला पुस्तकें २५ पाठ्य पुस्तकें [४]
कोरपण जना न्याय लक्ष्य दृष्ट पुस्तकें मंगुल छी

२५) गडल गायक स्व. जयप्रकाश जी सुवर्ण परीयत लक्ष्य.

२६) पंडित विश्वनाथ मल्लिक जी सुवर्ण परीयत लक्ष्य.

२७) स्व. फिस्ताद लिस्मिल्लाजी मल्लिक जी सुवर्ण परीयत लक्ष्य.

— x —

ધારણા - ૧૨ પ્રવૃત્તિઓ (વિષય) (ક્રિયામક)

વિભાગ-૧

ક્રિયામક પ્રવૃત્તિઓનું ગુણવિભાજન

ક્રમ	વ્યક્તિ	વિષયવસ્તુ	ગુણભાર
૧	સ્વચ્છતા	૧) અલગ અલગ સ્વચ્છતા ૨) સ્વચ્છતા	૦૫
૨	સાવધાન	બાંધવો અથવા છોરાખાલ	૧૦
૩	"	દુપટ્ટ અથવા ઘમાર	૦૫
૪	"	તરાના અથવા ઠુમરી	૦૫
૫	લાકડા	લાકડા લાવી અથવા કુટીલ મલ્લ જાલ બોલવા	૦૬
૬	કાચી પુસ્તક	કુટીલ મલ્લ અથવા સરૂંગ	૧૦
કુલ ગુણ -			૫૦

ક્રિયામક ગુણ ભાર - ૫૦

પ્રવૃત્તિઓનું મોલ - ૨૦

કુલ ગુણભાર - ૬૬

ધોરણ: 12 વિષય: સંગીત (તબલા)

વાર્ષિક પરીક્ષા સંકલિત વર્ષ 2023-24

સમય: ૨ કલાક

નમૂનાનું પુસ્તક

કુલગુણ: 40

સૂચનાઓ:-

- 1) આ પુસ્તક સંગીત (તબલા) ના પરીક્ષાર્થીઓ માટે છે.
- 2) નીચે આપેલ 1 થી 7 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
- 3) સંગીત (તબલા) ના વિભાગના આંતરિક વ્યક્તિઓને ધ્યાનમાં રાખી બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.
- 4) જમણી બાજુના ચોક્કસ પુસ્તકના કુલગુણ દર્શાવે છે.
- 5) સ્વરચંગે તાલના ભેદનો માટે ખાસ કાળખુ રાખો.
- 6) પ્રાયોગિક (PRACTICAL) પરીક્ષાના 60 ગુણ જુદા છે.

(A) નીચે આપેલા 1 થી 5 સુધીના એવુંકશી પુસ્તકના પુસ્તકો છે. આપેલા વ્યક્તિઓમાંથી કયા વ્યક્તિ (A, B, C, D) પસંદ કરીને જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નને 1 ગુણ છે. (05)

1) લગવાન ચામચાંદની લીલાનું વર્ણન કયા-ગીત-પુસ્તકમાં જોવા મળે છે?

(A) ચૌતી (B) તરાણા (C) ધમાર (D) રખા

2) દમદાર વિલાપમાં મહેજ જોલ કહેલી વખત કાડવામાં આવે છે?

(A) ચાર (B) ત્રણ (C) છ (D) બે

3) પખાવજના કુલ કહેલા વર્ણો છે?

(A) 5 (B) 4 (C) 7 (D) 3

1) લખતી ઘરાનાની સ્થાપના કોણે કરી?

(A) માંદખાં (B) દમિતખાં (C) કૈયાકખાં (D) ઈકાકખાં

5) લગભગ ઘરાનાના વાદનની શરૂઆત કયા જોલણી કરેછી?

(A) રેલા (B) જાયદ (C) ઉઠાગ (D) પલજ

13) નીચે આપેલા 7 થી 12 સુધીના પ્રશ્નોના જવાબ (06) શેકે લખવામાં આવે.

દરેક પ્રશ્નનો ૨ ગુણ છે.

7) 'ઇજ વાધ' કોણે કહેવામાં આવે છે?

8) 'વિતવ વાધ' કોણની વ્યાજવામાં આવે છે?

9) દમદાર તિલવું એટલે શું?

10) પલજ કોણે કરે છે?

11) લગ્ની એટલે શું?

12) ઉઠાગ એટલે શું?

(C) નીચે આપેલા 13 થી 17 સુધીના પ્રશ્નોની કોઈપણ (14) 7 ના જવાબ આપો.

દરેક પ્રશ્નનો 2 ગુણ છે.

13) લેરીંગીવ (ધમાધ) લખે શું માં લખો.

14) તાલ: પંચમી માટેની લખ તાલ વિધિવધ્ય છે.

15) તાલ: ધમારની દુગ્ગ લખો.

16) તાલ: કપતાલની માટે લખો.

17) તાલ ત્રિવલની સમ થી સત સુધીની તિલવું લખો.

18) તાલ: તિપરા-ની તીગુણ લખો.

19) ક્રમાલી અક્ષરો વિશે લખો.

20) 'શ્રુદ્ધો' વિશે લખો.

21) નીચે આપેલ શબ્દો જોડો.

(અ)	(બ)
ઝેબ્રલીન	ધબવાય
મારંગી	તત્વાય
મંપુરા	સુધિવાય
ભાંખ	વિત્તવાય

D) નીચે આપેલા 22 થી 24 સુધીના પુસ્તકો પૈકી કોઈપણ 2 જવાબ લખો. (05)
દરેક પુસ્તકનાં 3 ગુણ છે.

22) ગાના પાનાસે કયા વાય સાથે મિલન થયેલું છે?

23) દક્ષિણી તાલ પદ્ધતિના મુખ્ય માત તાલોના ગાત્ર જણાવો.

24) વૃંદાવન વિશે શું કહી શકાય.

E) નીચે આપેલા 25 થી 27 સુધીના પુસ્તકો પૈકી કોઈપણ 2 ગા જવાબ લખો. (05)
દરેક પુસ્તકનાં 4 ગુણ છે.

25) દિલ્લી ધરાના વિશે લખો.

26) તાલ: રૂપતાલના 'જે' અક્ષરો લખો.

27) તાલ: તિપરાની દુગ્ધ, તીગુણ, અને મંપુરા વિષયમાં કરો.